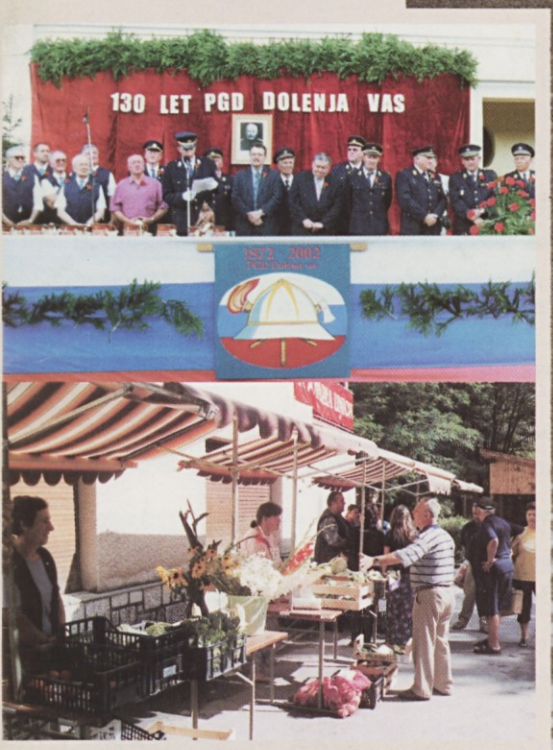

**AVGUST
2002**

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA
26. avgust 2002, letnik VI št. 8

OBVEZNI
IZVOD

**130 LET
GASILSTVA V
DOLENJI VASI**

Imamo tržnico!

**Država in Občina
'ločeni'**

27. RIBNIŠKI SEMENJ 2002

in ROKODELSKI FESTIVAL

petek, 30. avgust,

- ob 17.00 nogometni turnir v malem nogometu na športnem igrišču na Griču; inf. na tel.: 040/797 970
- ob 19.00 letni vrt Cene-živa glasba

sobota, 31. avgust,

- ob 18.00 letni vrt Cene - ansambel Svetlin
- od 20.00 glasbenozabavni del v dvorani ŠC Ribnica
- ob 20.00 bodo nastopile skupine Krik, Echoline in Easy Top
- ob 21.00 Gregorijanski koral, srednjeveška cerkvena glasba v župnijski cerkvi
- ob 23.00 bo nastopil večni rocker Pero Lovšin s Križarji
- ob 00.30 nastop skupine Šank rock, projekcija na platno in presenečenje večera

nedelja, 1. september,

- ob 09.15 sprevod po glavni ulici: krošnjariji, narodne noše, godba, pevci... , nastopajoče skupine
- ob 10.00 ODPRTJE SEMNJA, pozdravni govori: podpredsednik TD Ribnica Jože Zakrajšek, župan občine Ribnica Jože Tanko, Barbara Brežigar
- ob 11.00 v Gradu prikaz in nastop skupin iz vse Slovenije pod imenom Slovenske šege in navade
- ob 11.00 letni vrt Cene - skupina Gamsi s svojim showom
- ob 12.00 začetek tekmovanja v funballu in ročnem nogometu na parkirišču pri zavarovalnici Triglav, inf. na tel.: 040/ 797 970
- ob 15.00 veliki show za vse generacije v Gradu nastopajo Kruno Magic Show, Sebastian, Dancing Angels, DJ Zok v živo
- ob 19.00 nastop dramske skupine Bornars United z Lucijo Čirovič v predstavi Busingye na parkirišču pri zavarovalnici Triglav

RAZSTAVE

- pogled na slikarstvo v času prehoda iz 80. v 90. leta, izbor iz ribniške likovne zbirke v Miklovi hiši
- gobarska razstava v prostorih UE Ribnica
- park kulturnikov
- čebelarska razstava na prostoru med cerkvijo in KGZ

Organizatorji in sodelujoči:

TURISTIČNO DRUŠTVO RIBNICA, OBČINA RIBNICA, OBRтна ZBORNICA RIBNICA, RIBNIŠKI ŠTUDENTSKI KLUB

Sponzorja:

PIVOVARNA UNION
ZAVAROVALNICA TRIGLAV

Ostalo

- na Škrabčevem trgu bodo razvrščeni izdelovalci domače suhorobarske in lončarske dejavnosti
- ROKODELSKI FESTIVAL bo v Gradu (30 demonstratorjev)
- avtosalonl bodo razstavili vozila na grajskem dvorišču in na Gallusovem nabrežju
- parkirni prostori bodo na vseh označenih parkiriščih oz. ulicah izven magistralne obvozne ceste
- z gobarskimi jedmi se boste posladkali na Gorenjski cesti, z lovskimi specialitetami pa na Opekarski (Lovski dom)
- številne zabave bodo na lokacijah domačih gostincev

PRESS in Info center bosta v prostorih TIC-a na Škrabčevem trgu
Sedež glavnega organizatorja TD Ribnica je v prostorih ZAVAROVALNICE TRIGLAV

Novice iz doline

Zamudili gradbeno sezono za obnovo dvorane
Po zelenjavo na ribniško tržnico

4

Dogodki meseca

130 let dolenjevaškega gasilstva

6

Kulturne drobtinice

Na slikarskem prehodu v devetdeseta leta

8

Turistični drobiž

Mestno naselje opremljeno z napisi ulic

9

Iz političnih logov

Bogatimo si življenje

Obrekovanje je prekletstvo jezika

12

Razpis na strani

Zabavne strani na strani 19

Sestavljamo ribniški mozaik

Kapetan bojne ladje, Vladimir Andoljšek

22

Vandranje po svetu

Živeti po 'ameriško'

30

Pogovor iz šolskih klopi

Franc Košir, suhorobar iz Kota

24

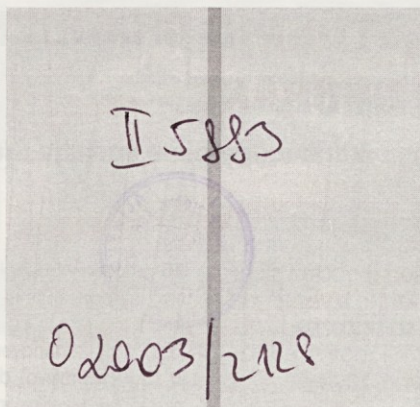
Športni utrinki

Pogovor: Joga za boljše vsakdanje življenje

26

Vsak si izbere tisti njen del in tista vodila, ki jih v danem trenutku potrebuje, ali so mu kako drugače blizu; zakonca Suljevič sta si tako izbrala "Jogo v vsakdanjem življenju". Že sam naziv nakazuje realnost, v katero je omerjeni sistem joge vpet, saj skuša pomagati človeku v vsakdanjem življenju: da vzdržuje psihofizično zdravje oz. si ga izboljša, lažje rešuje življenjske probleme, se ga stresi manj dotaknejo, na življenje gleda optimistično in je poln energije, volje, zadovoljstva ter sprejema okolje in ljudi take, kot so.

Keyla Andoljšek priplavala prvo kolajno

Med najstarejšimi v Sloveniji

130 let gasilstva v Dolenji vasi

Leta 1904, ko se je začela pisati kronika, je društvo imelo 44 članov, ki so bili iz Dolenje ter vseh okoliških vasi. Med ustanovitelji so bili Ignacij Merhar-gostilničar, Matija Zbašnik-občinski sluga, Jakob Gnidica-cestar, Janez Bojc-posestnik in Janez Merhar-kovač. Večinoma so se takratni člani na sejah odbora in občnih zborih dobivali pri načelniku društva Ignaciju Merharju, in sicer v njegovi gostilni v Prigori. Društvo je najprej imelo svoj dom na mestu, kjer sedaj stoji kapelica sv. Roka. Ko pa je takratna dolenjevaška občinska oblast na veliko ogorčenje članov društva ta dom leta 1927 porušila, so si gasilci leta 1929 izborili svoj dom v takratni občinski stavbi, ki stoji še danes, in v kateri ima PGD še danes svoje prostore, čeprav kot podnajemnik. Članov je okrog 130, veliko med njimi je tudi mladih.

Kronika društva, 1904-2002

Več na strani 6

ZAMUDILI LETOŠNJO GRADBENO SEZONO ZA OBNOVO DVORANE

V ponovljenem razpisu izbrano Gradbeno podjetje Grosuplje

Izvajalca nadaljnjih del sedaj občina sicer ima, vendar bodo letos lahko izvedena le dela zunaj dvorane, saj so pritožbe izvajalcev, ki za skoraj 576 milijonov vredno investicijo niso bile izbrane, zavlekle obnovo vsaj za eno leto.

Tako se bo Gradbeno podjetje Grosuplje, ki je uspelo v ponovljenem razpisu, lahko konec avgusta lotilo le urejanja prizidka, v katerega naj bi se namestilo del instalacij, stavbno pohištvo, morda pa tudi fasade. Na vrsto naj bi prišla tudi okolica objekta s parkirišči. Letos bo tako porabljenih le okrog 50 mio SIT, večina ostalih sredstev pa med majem in avgustom prihodnje leto, ko se bo obnavljalo osrednji del dvorane. Popolnoma usposobljena naj bi bila dvorana septembra 2003, če seveda po zaključku gradnje ne bo težav z uporabnim dovoljenjem.

Projekt obnove dvorane je največji zalogaj, ki se ga je v zadnjih letih lotila ribniška občina, stal pa je bo predvidoma dobrih 680 mio SIT.

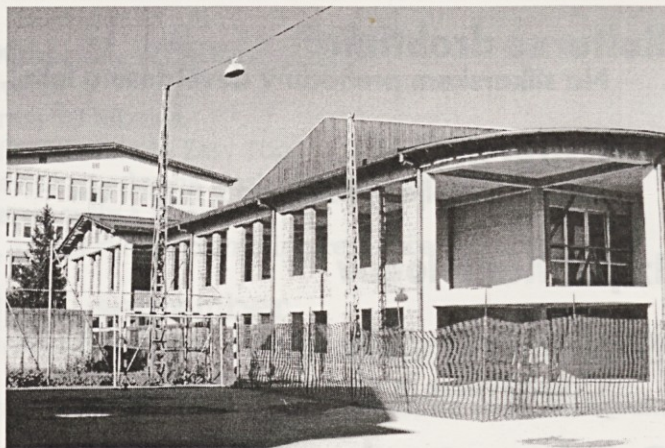
25 odstotkov bo leglo na pleča Ministrstva za šolstvo in šport, 30 mio pa je prispelo iz Fundacije za šport.

Zato je po županovem mnenju tudi razumljivo, da so se okrog tako velike investicije začeli zapletati "in kandidirana podjetja v primeru, da niso izbrana, izkoristijo za pritožbo vse pravne možnosti".

Medtem ko se je na prvi razpis uspešno pritožilo podjetje SCT iz Ljubljane, se je na ponovljenega G.P. Gramiz iz Kočevja. Tokrat pritožba ni bila uspešna, je četrtega julija dokončno odločila Državna revizijska komisija in zavrnila pritožbo Gramiza, ki je oporekal referencam izbrane ga izvajalca ter opozarjal na nepopolnost ponudbe.

Sam je bil med 6 ponudniki izločen zaradi nepopolne ponudbe, je povedal župan.

Občina bo morala z izbranim izvajalcem korigirati terminski plan ter vrednost in vsebino letošnjega obsega del in izvesti primopredajo gradbišča, predvidena dela pa po županovem mnenju ne bodo ovirala uporabnikov dvorane. Dnevno namreč dvorano in bazen v šolski sezoni uporablja 750 otrok, med ostalimi pa je največ terminov za najem dvorane oddan Rokometnemu klubu Inles-Riko.

Obnova naj bi se nadaljevala konec avgusta

DRŽAVA IN OBČINA SE BOSTA 'LOČILI'

Upravna enota naj bi bila septembra že na enem sedežu

S prihajajočim mesecem se bo morda vsaj deloma počistila zmeda, ki je nastala v glavah ljudi, saj se nikakor ne morejo navaditi pravilno poimenovati institucij, na katere se morajo obrniti za reševanje raznih zadev. Zdaj, ko bosta Občina in Upravna enota tudi fizično ločeni, jim bo morda pot k lažjemu razumevanju olajšana.

Nov ostrešni del, trenutno pa potekajo dela v kleti

Obnova stavbe na Gorenjski cesti 9, kjer ves čas deluje večina upravnih delavcev, poteka že od leta 1999. Glavni investitor je Občina, saj je po zakonu dolžna omenjeni državni instituciji zagotoviti ustrezne prostore, s 36 odstotki pa je soudeležena tudi vlada Republike Slovenije oz. njen servis skupnih služb. V treh letih, vključno z letom 2002, bo tako za obnovo objekta namenjenih 128 mio SIT. Od tega bo 82 milijonov dala Občina, preostalih 46 pa država, je na svoji redni novinarski konferenci 13. avgusta povedal župan. V kratkem naj bi bilo že izdano uporabno dovoljenje za gornjo etažo, ki je ravno v fazi opremljanja. Bila je tudi prva, ki so jo začeli obnavljati, saj je bilo potrebno zamenjati celotno ostrešje, za to pa je bilo vložnih 23 mio SIT.

Za statično sanacijo objekta je bilo v prelomnem letu porabljenih 10 mio SIT, lani pa se je uredil še mansardni del, za nadaljnjih 37 milijonov tolarjev. Najdražja bo s 58 milijoni ravno letošnja faza, ko Gradbeno podjetje Gramiz d.d. ureja kletne prostore (injektiranje objekta, hidrozaščita, zamenjava oken, obnova inštalacij). Objekt bo treba priključiti tudi na javno omrežje. Greznice se je Upravna enota že rešila, sredi septembra pa naj bi postala tudi uporabnik javnega toplovodnega omrežja, je dejal župan. Slednji je z napovedano selitvijo zelo zadovoljen, saj bo tako Občina v svoji stavbi na Gorenjski cesti 3 pridobila celotno srednjo etažo, vanjo pa namestila svoje uradnike, ki se sedaj večinoma drenjajo po trije v eni pisarni.

NASLEDNJA ŠTEVILKA
REŠETA IZIDE
30. SEPTEMBRA.

Lipovec z boljšim vodovodom

Konec septembra bodo predvidoma zaključena tudi zemeljska in montažna dela vodovoda v Lipovcu. Projekt, ki bo večinoma krit iz državnega programa Sapard (50 mio SIT, Občina pa 31,5),

Z ene izmed rednih novinarskih konferenc

se je začel konec junija, s priključitvijo na magistralni vod pa naj bi se izboljšalo vodovodno omrežje v samem naselju Lipovec. Trenutno je urejenih 1800 metrov od 2,6 km celotnega omrežja. Priključkov bo 37, 140 prebivalcev pa naj bi potem več ne imelo težav pri oskrbi z vodo.

Novičke pripravila A. Pahulje

REŠETO

Vsako soboto, od osmih do poldne PO ZELENJAVO NA RIBNIŠKO TRŽNICO!

Drži, da je tržnica vzniknila v podeželskem okolju, kjer naj bi vsak imel vsaj majhno zaplato zemlje, na kateri bi pridelal tisto, kar nese vsak dan v usta. Pa ni tako. Mnogim delo na vrtu onemogoča delovna mrzlica, ki se je razpasla. Mnogi vrtničarji tako obupujejo nad plevelom, ki se jim zarašča, in bentijo, češ da bodo še tam posadili okrasno trav'co. Stanovalci blokovskih naselij pa se tako ali drugače že vseskozi zanašajo na dobro založene trgovine.

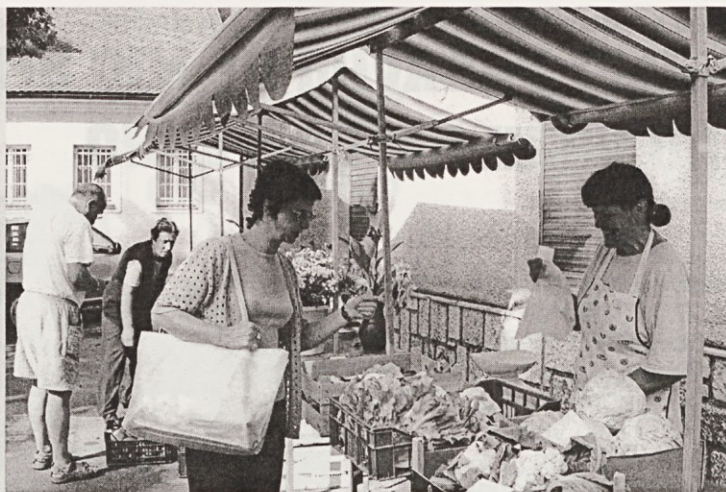
S tržnico se je v Ribnici že poskušalo, a nekako ni in ni mogla zaživeti tako, kot bi morala. Zdaj jo imamo ponovno na pokušino. Na Cenetovem dvorišču so stojnice razporejene od zadnje sobote v juliju in bodo tam vse do tedaj, dokler bodo Ribničani kazali zanimanje za hrano, ki je pridelana s sonaravnim kmetovanjem, brez umetnih gnojil. 10. avgusta smo se tako znašli med Marijo Košir iz Slatnika, Anico Petek iz Hrovače, Janezom Matetom iz Doljnih Podpoljan in Pavlo Marolt iz Sodražice.

Na stojnice so prinesli tisto, kar jim je od pridelanega ostalo viška. In dokler bo tega, bo tudi tržnica, pravijo. Upajo seveda, da jim še naprej ne bo treba plačevati najemnine, saj so zaslužki od prodanega vendarle borni. Drugače bodo odšli. Poprečno zaslužijo v dopoldnevu le okrog 3.000 tolarjev, v začetku pa se je denar nehal vrteti že pri 1.500 SIT na en sobotni tržni dan. Deloma je verjetno tako, ker se ljudje še niso navadili na tržnico, pa tudi težko si je prislužiti več denarja, saj ne morejo prodajati pridelkov po previsoki ceni. Pač ne bi šli v promet.

Vendar je tudi res, da se je okrog stojnic tisti dan obiralo kar precej ljudi. Prišli so pogledat, kaj se dogaja, se malo pomenkovat in tudi kaj malega nakupit. Sadja ni, zato pa lahko kupite cvetačo, rdečo peso, masleno kolerabo, krompir, paradižnik, zeleno solato, zelje, kumarice, domači jabolčni kis, sir, skuto, korenček in celo rezano cvetje z domačega vrta. Zelje npr. stane 300 SIT, solata in kis pa po 250 SIT. Tržnica naj bi se polnila in praznila glede na potrošnjo ter tudi glede na letino. Letošnja je dobra, so si bili enotni prodajalci, kako bo vnaprej, pa bogsigavedi! Navsezadnje, vse je odvisno tudi od inšpekcij in ostalih uradnih služb, če bodo tržnici še naprej dovolile normalno obratovanje. Toda tržnico kraj mora imeti! Ne samo zaradi možnosti nakupa doma pridelanega, temveč tudi zaradi družbene funkcije, ki jo tržnica v okolju ima. Njeno mesto in vloga nikoli ne bi smela biti vprašljiva, ker v okolje praviloma vnaša skupek kvalitet, kot so neposredna komunikacija, direktna prodaja in živost. Tržnica bo pravzaprav preizkus naši ribniški skupnosti. Prej je vse tarnalo, kako potrebna bi bila, zdaj, ko je, jo je treba ne samo zadržati, marveč tudi nadgraditi. Čigava da je ta naloga? Vseh. Potencialnih kupcev in prodajalcev, občine in upravne enote, ki izdajata dovoljenja, in kmetijsko-svetovalne službe. Spontanemu odzivu prodajalcev na poziv v medijih, da se je odprla tržnica, mora slediti še kaj več. Za 3.000 SIT zaslužka verjetno kmetje tudi ne bodo v nedogled čakali na dvorišču, kamor jih je sprejel zasebnik, saj doslej vse uradne institucije niso zmogle najti in urediti kakšnega tržnega prostora. Glede na to, da tržnice že leta ali desetletja delujejo v mnogih krajih, potem tudi pri nas to ne more biti tako nemogoče uresničljiva zamisel.

Če se že ponašamo z zdravim zrakom, največjim številom eko kmetov v Sloveniji, vrsto ostalih kmetov, ki se ukvarjajo s sonaravnim kmetovanjem, zlatimi rokami kmečkih žena, potem požlahtnimo te hvalisave besede z dejanji. Tako bo res zrasla tržnica, ki ne bo prepuščena dobri volji posameznikov in stihijskemu povezovanju, marveč bo slonela na organiziranem pristopu.

Tržni vrvež opazovala **A. Pahulje**

Ja, gospa, kako pa vam uspe pridelati tako lepo cvetačo? se je pri Anici Petek iz Hrovače ustavil kupec. Pa ne samo cvetača. Tudi krompir, rdeča pesa in zelje, ki jih imajo pri Gornikovih na zalogi in se jih da dobiti kar na njihovi poznani kmetiji. Ko je

bila nekdaj poskusna tržnica pred cerkvijo, se Petkova spominja, da so nanjo prihajali zgolj glede zdrave prehrane osveščeni ljudje, kdo se bo zdaj zvrstil pred njihovimi stojnicami, pa bo lažje reči po kaj več kot le treh sobotah obratovanja tržnice.

Na dobro 'vago' vam bomo dali, je bil zgovoren Janez Mate, ko je spodbujal ljudi k nakupu in jim zato navrgel še kakšno kumaro več...Pravi, da je na tržnici bolj zato, da ga ljudje spoznajo, saj mu je le preveč odročna. Kupce bo poskušal raje pripeljati do

svojih vrat na kmetiji v Doljnih Podpoljanah, kjer naključnim kolesarjem že sedaj ponudi domač jabolčni sok. Ob petkih popoldne in ob sobotah bi rad imel dan odprtih vrat, jabolčni kis in sok pa naj bi bila med temeljnimi izdelki za prodajo, je dejal.

Marija Košir pa se s pridelavo zelenjave ukvarja kar sama. In kar ji uspe pridelati več, oddaja. Stojnico je popestrila tudi s svojim sezonskim cvetjem, ki ga prav tako namenja za

prodajo. "Cene prilagajamo," pravi, tako da si stojnice med seboj niso konkurenčne. Volje za prodajo na tržnice pa ima dovolj, je dejala, "da le fino zraste in imam kaj za ponuditi."

S 130. leti med najstarejšimi slovenskimi gasilskimi društvi ZA JUBILEJ NABAVILI 21 MIO SIT VREDNO VOZILO S CISTERNO

Na slovesnosti, kjer so se sredi Dolenje vasi 27. julija zbrali vsi, ki so kakorkoli povezani s to visoko obletnico dolenjevaškega gasilstva ter tudi z nakupom novega vozila, je bilo izrečenih veliko pohvalnih besed na račun požrtvovalnega in prostovoljnega gasilskega dela. Omenjeno društvo pomaga v naravnih in drugih nesrečah skoraj najdlje v Sloveniji, saj se uvršča med deset najstarejših društev, njegova tradicija pa se ni prekinila že kar 130 let.

Tako močna naveza je zdržala tudi zato, ker jo je leta 1872 ustvaril Ignacij Merhar, utemeljitelj gasilskega poveljevanja v slovenskem jeziku in zato tudi ena izmed legend slovenskega gasilstva. "Bil je prvi, ki je ponosno pokazal, da povelja tudi v slovenščini lepo zvenijo, da so jasna in razumljiva. Ribničani, še posebej pa Dolenjevaščani, smo hvaležni svojemu rojaku za njegov prispevek, ne samo gasilstvu, ampak tudi pri osveščanju ljudi in vzpodbujanju slovenstva," je njegov pomen v svojem nagovoru poudaril tudi ribniški župan Jože Tanko. Njemu ter Občini se je predsednik društva Anton Berkopec še posebej zahvalil za vso pomoč pri nakupu novega vozila, saj je Občina prispevala večinski delež od 21 milijonov, kolikor jih je bilo potrebno vložiti. Preostali del so prispevali ministrstvo za obrambo - uprava za zaščito in reševanje, podjetniki in krajan.

Leta 1940 je po 61. letih dela v društvu in uspešnem vodenju letega, Ignacij Merhar svoje mesto predal nasledniku Jožetu Henigmanu. Star je bil že skoraj 85 let in tako je imelo društvo v vsem svojem 130-letnem delovanju le 5 predsednikov. Živijo še trije.

Kronika društva, 1904-2002

Tam, kjer ljudje začutijo, da se stvari premikajo v pravo smer, tam radi priskočijo na pomoč in prispevajo po svojih močeh, je dejal Berkopec in tako jim je nakup novega vozila po štirih letih uspelo uresničiti lanskega decembra, ko so v Dolenjo vas iz Hamburga pripeljali rabljen MAN 17/222 ter ga januarja letos posodobili v podjetju BMD iz Ilirske Bistrice. Poleti leta 1999 so člani društva namreč uvideli, da so gasilskemu vozilu s cisterno TAM 110 T 10 šteti dnevi in ni več zadovoljivo za zagotavljanje kvalitetnih in hitrih intervencij ob požarih in drugih nesrečah, saj je bilo vozilo takrat staro že 20 let, je kroniko društva predstavil tajnik Bojan Henigman. "Ni več dosegalo zadovoljive hitrosti, bilo je težje obvladljivo na cesti, pogon je imelo samo na zadnja kolesa, opremljeno je bilo samo z navadno črpalko, ni imelo hitrega napada in mešalca za penilo in tudi ne zadostnega prostora za shranjevanje gasilske opreme in orodja."

Težave pri zamenjavi dotrajane gasilske opreme so pri vseh gasilcih ključnega pomena. Denarja jim država in občina namenita premalo, le polovico, vse ostalo pa so gasilci primorani zbirati preko plačanih prostovoljnih akcij (od leta 1996 do

deležni nekateri drugi, za katere se v zadnjem času ugotavlja, da so opravljali vse kaj drugega kot humanitarno javno službo. Letos, ko je večjih nabav gasilske tehnike nekoliko več, boste ribniški gasilci samo za razliko plačila med normalno in znizano stopnjo DDV podarili državi en kombi," je enako kot slemenske župan opomnil še dolenjevaške gasilce. Država res morda stori premalo, je dejal državni sekretar na ministrstvu za obrambo, dr. Tomaž Čas, ki mu je pripadla čast slavnostnega govornika, "a se trudimo čim bolj pomagati".

A ne dovolj, mu je oporekal predsednik Gasilske zveze Slovenije, Ernest Eory, ki je za jesenski čas volitev napovedal tudi državljansko neposlušnost, če vlada, ministrstvo za obrambo in ministrstvo za okolje gasilec ne bodo odstranili vseh ovir. "Sicer se bo to zgodilo prvič v evropski zgodovini in na žalost ravno na slovenskih tleh!"

Parada, s katero se je slovesnost začela, sicer ni pritegnila toliko gasilskih kolegov, kolikor se jih je morda na taki obletnici potihem pričakovalo, svoje predstavnike pa so vendarle poslala vsa sosednja društva: Ribnica, Kočevje, Velike Lašče, Grosuplje, Dobropole, Ivančna Gorica, Metlika, Sodražica, Loški Potok in Prigorica.

Predsednika: na skrajni desni Gasilske zveze Slovenije, poleg pa Anton Berkopec, PGD Dolenja vas

V obdobju med letoma 1964-65 so se začeli prvi pogovori glede posodobitve gasilske tehnike. S skupnimi močmi občanov in takratnih podjetij so člani društva ob 100. obletnici, 13. avgusta 1972., prevzeli v uporabo novo motorno brizgalno znamke Rosenbauer in pa tudi IMV-jev kombi za prevoz moštva in brizgalne. Ščasoma so postajali pretesni tudi prostori starega gasilskega doma, zato so člani društva temeljno ploščo za nov in sodoben gasilski dom postavili 22. avgusta 1982, ob 110. letnici društva. Na 115. obletnico je že bila svečana otvoritev doma. Leto dni kasneje smo v uporabo dobili 9 let staro gasilsko vozilo-cisterno znamke TAM 110 T 10. Ob 120. letnici društva, leta 1992, smo

člani društva na svečani prireditvi prevzeli in blagoslovili nov gasilski prapor, ki je bil eden prvih, če ne prvi v novi samostojni državi Sloveniji. V sredini 90-ih let, se je pokazala nujna potreba po nabavi novega vozila za prevoz moštva in motorne brizgalne, saj je bil IMV-jev kombi iz leta 1972 dobesedno gnil in vožnja z njim ni bila več varna. Člani društva so se odločili, da bi bilo primerno vozilo Renault Trafic, ki je takrat stalo okoli 3 milijone tolarjev. Stokla je zbiralna akcija med občani, podjetniki in podjetji. Tako nam je uspelo, da smo svečano prevzeli v uporabo prej omenjen kombi 6. avgusta 1995. leta. Istočasno se je takrat blagoslovila tudi freska sv. Florijana, ki sedaj krasi naš dom.

Kronika društva, 1904-2002

Najzaslužnejšim članom so bila podeljena priznanja, Berkopcu, ki se po devetih letih poslavlja od vodenja društva, pa je tajnik Bojan Henigman v imenu vseh članov 'za korektno opravljeno delo' izročil lesorez gasilskega doma. Ključne nove avtocisterne je iz županovih rok prejel poveljnik Stane Levstik, blagoslovili pa so jo kar trije dolnjevaški duhovniki, tako bivši kot sedanji: Franci Frantar, Avgust Klobučar in Branko Potočnik.

Bivši župnik Frantar je med delom duhovnikov in gasilcev potegnil celo neko vzporednico: "Mi, ki smo v belem, in vi, ki ste v modrem, smo si v nečem enaki: delamo brezplačno, prostovoljno in s srcem. In čeprav nas malokrat rabijo, nas zagotovo enkrat rabijo."

Slovesnost spremljala in fotografirala
Alenka Pahulje

Z ŽUPANOM...NA KRATKO

Razprodaja Kasarne 7 HEKTARJEV ŠE ČAKA NA ODKUP

Večkrat ste rekli, da obstaja precej interesa za odkup. Koga - ribniških ali tudi zunanjih podjetnikov ter ostalih fizičnih oseb? Koliko površine je na razpolago za odkup?

razpolago pa je še območje begunskega centra s pripadajočimi stavbami v izmeri okrog 15.700 m² ter območje med begunskim centrom in bivšo komando v izmeri ca. 55.800 m², skupno torej več kot 7 ha površin.

Kdo bo določil ceno za m² površine in v katerih okvirih naj bi se gibala?

Cene bo določil sodni cenilec, prodajalo pa se bo najverjetneje na dražbi.

Je že odločeno, katere površine bo zadržala občina? Rečeno je bilo, da vse športne, vendar je igrišče

Bivši begunski center še vedno na prodaj

Področje Kasarne je največji sklenjen kompleks v širšem okolju, ne samo v Ribnici, ki je namenjen obrtno-industrijski dejavnosti. Po odhodu slovenske vojske je bil celoten kompleks prazen. Ministrstvo za obrambo (MORS) je opravilo nekaj razgovorov z Občino Ribnica, na katerih smo opredelili površine, ki so zanimive za našo občino. To so površine s športnimi objekti, ki obsegajo celotno desno stran, gledano od vhoda v Kasarno. Prav tako pa tudi celotno cestno omrežje.

Po informacijah, s katerimi razpolagam, so potekali razgovori tudi z več potencialnimi kupci. Nekateri so si lokacijo skupaj s predstavniki MORS tudi ogledali. Mislim, da se je pravkar prodal še preostali hangar s pripadajočim dvoriščem v izmeri ca. 3.100 m². Na

že od odprtja večinoma zaklenjeno in je nanj moč priti le skozi preluknjano ograjo. Razen fizične odstranitve ograje ni v Kasarni opaziti nikakršnih bistvenih sprememb na bolje.

Občina ima sicer v brezplačnem najemu stadion, za katerega upravljanje je bil zelo zainteresiran nogometni klub, vendar zaradi nerazčiščenih odnosov s predhodnim upravnikom Rugby klubom do prenosa upravljanja še ni prišlo. Trenutno poteka priprava na korekturo smernic, s katerimi bi glede na nove lastniške razmere in nove interese opredelili razširitev pozidave, pomožne površine in druge potrebne posege, ki bi omogočili, da bi ta obrtna cona resnično zaživela in nudila podobo urejenega predela.

Grad čaka na denar

Končana je 16 mio SIT draga obnova grajskega stolpa, ki je bila potrebna predvsem za odprtje razstave o čarovništvu. Vsaj če sodimo po tem, da je bilo 8,1 mio SIT porabljenih za gradbeni del, 7, 8 pa za svetlobne, zvočne učinke in eksponate.

Kljub temu, da so bila v občinskem proračunu načrtovana sredstva tudi za nadaljnjo obnovo, pa te ni. Obnovo odra, balkona, stopnic in še nekatere druge manjše potrebne posege v Gradu je Občina prijavila na letošnji

razpis Ministrstva za kulturo, a ostala brez denarja. "Čeprav nam je ministrstvo vsa ta leta stalo ob strani in podprlo vse dosedanje posege v grajskem kompleksu, nam letos prvič ni odobrilo sredstev za načrtovani poseg. Vrednost posega bi bila okrog 14 mio sit in ministrstvo naj bi prispevalo 40 %". Tako pa se bo obnovo zavlekla vsaj do prihodnjega razpisa. Župan upa, da bo občina na njem uspela.

Strehe, še najbolj tiste premične, pa si Ribnica lahko le želi, saj je župan skeptičen do strehe nad auditorijem, "vsaj dokler nimamo pripravljenega resnega in perspektivnega programa prireditve v Gradu," je dodal.

**NASLEDNJA ŠTEVILKA REŠETA
IZIDE 30. SEPTEMBRA.
GRADIVO ODDAJTE
DO 13. SEPTEMBRA.**

RIBNIŠKI
ŠTUDENSKI KLUB

PROGRAM FESTIVAL MLADIH RIBNICA 2002

PETEK, 30. avgust

Nočni turnir v malem nogometu

- Nogometni turnir se bo odvijal na športnem igrišču na Griču. Začetek turnirja bo ob 17.00.
- Število ekip je omejeno na 24.
- Najboljše ekipe bodo prejele pokale in praktične nagrade v vrednosti 40.000 SIT.
- Za popestritev športnega dogajanja se bo celotni čas turnirja odvijala projekcija na velikem platnu.

SOBOTA, 31. avgust

Glasbenozabavni del

- Koncerti se bodo odvijali v dvorani Športnega centra Ribnica.
- Pričetek festivala je ob 20.00. Predvideni konec pa naj bi bil ob 04.00.
- Na festivalu bodo nastopale predskupine: Krik, Echotine in Easy top.
- Ob 23.00 bo nastopil večni rocker PERO LOVŠIN s KRIŽARJI.
- Ob 00.30 nastop skupine ŠANK ROCK iz Velenja.
- Za popestritev glasbenega dogajanja se bo celotni čas koncerta odvijala projekcija na velikem platnu
- PRESENEČENJE večera.

NEDELJA, 1. september

Sejemski dan s funballom

Na parkirišču pri Zavarovalnici Triglav v Ribnici se bo odvijal športni in kulturni program. Ob 12.00 bo začetek tekmovanja v funballu in ročnem nogometu. Najboljše ekipe bodo prejele pokale in praktične nagrade v višini 30.000 SIT. Po zaključki turnirja v funballu, predvidoma ob 19.00, bo sledil nastop enajstčlanske dramske skupine BOBNARS UNITED s predstavo BUS-INGYE. V predstavi nastopa tudi Lucija Čirovič.

RIBNIŠKI
ŠTUDENSKI KLUB

NA SLIKARSKEM PREHODU V DEVETDESETA LETA

Za drugo razstavo izbrana dela iz ribniške likovne zbirke

V avgustovskem času, ki ga novinarska srenja rada imenuje 'čas kislih kumaric', ko na polju novic nič kaj dosti ne vznikne, je prišla razstava Pogled na slikarstvo v času prehoda iz osemdesetih v devetdeseta leta 9. avgusta kot naročena. Bila je omenjena v vseh glavnih slovenskih medijih, čeprav bi si tako pozornost gotovo zaslužila tudi v obdobju prenasajenosti z novicami.

zaživijo šele v beli brezčasnosti galerijskega prostora. S posameznimi izbori in razstavami kos za kosom jih zato razkriva tudi Galerija Miklova hiša. Lani se je osredotočila na kiparstvo in prav tako na nastop mlade generacije, "ki je poskusila priti v korak s sočasnimi dogajanjem v svetu, uvajala mnoge novosti ter nadgradila kiparsko izkušnjo, značilno za osemdeseta." In tako kot se je lani občinstvo spoznavalo z mladim slovenskim kiparstvom, tako ga je letos Polona Lovšin, ki je pripravila tokratni izbor za razstavo, popeljala v nov svet, ki odraža slikarski prehod v zadnje desetletje prejšnjega stoletja.

Razstavo 'mlade generacije' si lahko v galeriji ogledate do 3. septembra.

Polona Lovšin v pogovoru z vodjo galerije

Ribniška galerijska zbirka okrog 120 likovnih del se namreč umešča med najpomembnejše kulturne zaklade v Sloveniji, in marsikatero izmed njih nam menda zavida prenekatera galerija.

Vse to bogastvo večidel ždi v galerijski hrambi, saj takšno količino del, ki se ji pridružuje še okrog 90 kiparskih, Galerija ne more nikamor postaviti. Marof kot bodoči kulturni center je oddaljeni cilj, medtem pa je vidnejše mesto kot prostor v kleti nekaj del znamenitih avtorjev našlo vsaj na zidovih pomembnejših institucij. Tako nekatere izmed pripadnikov 'mlade generacije', ki se je porodila na prehodu v 90. leta, vidimo pri sodnici za prekrške, pri Novi Štifti in Centru za socialno delo. A v vsem svojem sijaju

Če je bila za sedemdeseta leta značilna fundamentalna abstraktna umetnost, t.j. umetnost, ki se odreka slehernim predmetnim aluzijam, izpovednim in pomen-skim razsežnostim in uveljavlja zgolj samo sebe, so bile za osemdeseta leta značilen pojav nove podobe, ko so ponovno zavladale figuralika in predmetnost, čutnost, ekspresija in domišljija, osebna ikonografija, narativnost in literarnost, znotraj pojavnosti nove podobe pa številne avtopoetike. Kot nekakšna reakcija na osemdeseta pa se je na koncu desetletja pojavila nova generacija slikarjev, ki so prekinili s prevladujočo maniro osemdesetih in se vrnili k abstraktnemu jeziku 50. in 60. let. Omenjeni avtorji se niso povezovali med seboj v kakšne skupine, nikakor niso imeli nobenega teoretičnega programa. To le še dodatno spodbudi misel, da je bilo dejansko na njih, da velikopotezno zaključijo veliko obdobje slikarstva kot upodabljanja in reprezentacije (tudi "abstraktnih" vsebin), ki smo ga podedovali iz modernizma. (Polona Lovšin)

Absolventka študija umetnostne zgodovine je pri izboru del, v katerem je predstavila Sandija Cerveka, Marjana Gumilarja, Zmaga Lenardiča, Tadeja Pogačarja, Braneta Severja, Vlada Stjepića in Zdenko Žido, sledila navdihu, ki vodi ustvarjalce nečesa novega. Le-ta se praviloma vedno pojavi ravno ob prelomnih časovnih prehodih, zato se je Lovšinova spraševala, kako je bilo s slikarstvom v času, ko se osemdeseta še niso zaključila, devetdeseta pa so bila na pragu... "ko smo že vstopili v čas postmoderne, a je bil modernizem še vedno živ..."

Na odprtju bila in fotografirala **A. Pahulje**

Mestno naselje opremljeno z napisi ulic

Označevanje ulic poteka že od začetka leta, v začetku avgusta pa je kar celo mestno naselje dobilo bolj institucionalizirano podobo - napise ulic. Table z imeni ulic v Ribnici naj bi pripomogle k lažji orientaciji obiskovalcev, pa tudi k bolj mestnemu videzu samega naselja, je dejal župan, zato je Javno podjetje Komunala po Ribnici namestilo 71 uličnih tabel za 37 ulic. Poleg Ribnice imata uveden ulični sistem še naselji Grič in Dolenja vas, vendar tabel tam še ni. Navsezadnje bo treba vsaj na Griču kakšno ulico tudi poimenovati, saj so sedaj v poplavi Gričev 5, 6.../VII... po nepotrebnem nerazpoznavne.

Table je izdelalo podjetje KANJA iz Bele krajine, stroški pa so znesli 1.8 mio SIT. Njihovo namestitev se bo plačalo iz sredstev za upravljanje in vzdrževanje ulic, je dodal župan.

Toda, ali se morda pripravlja tudi plan mesta z označenimi ulicami?

"Do konca avgusta bodo natisnjeni novi prospekti v nakladi 20.000 izvodov v dveh jezikih in s petimi vsebinami. Občino bodo stali 2 mio SIT. Istočasno naj bi bila izdana tudi nova turistična karta v nakladi 5000 izvodov, s čimer bodo dani dobri pogoji za učinkovitejšo promocijo in boljši nastop na turističnih trgih. Konec tega meseca nameravamo odpreti še turistično informacijsko pisarno v bivši trgovini Vitra, kjer naj bi obiskovalci dobili vse potrebne informacije in imeli možnost kupiti izdelke ribniške domače obrti. Najem in ostali stroški pisarne bodo Občino letno stali 1,5 mio SIT."

AP

Ljudje, ki se vrnejo z dopusta, po prihodu domov velikokrat pravijo, da ko jih ni sedem dni doma, pa se vse zgodi in spremeni. Sedmega avgusta jih je res pričakala opazna pridobitev: tabla z imenom ulice. Delavci Komunale so jih po mestnem naselju namestili kar 70. Dokaj čudno pa so na tablo gledali stanovalci Ulice Louisa Adamiča. Nekaj jim ni šlo v račun...pa so gledali in gledali in dognali to čudo. Na povsem sveži tabli so odkrili napako. Hudo napako. Celo ime ulice ni bilo prav napisano. Izpuščen je bil O. Pa so modrovali v pravo smer: Le kako je to mogoče? Nanjo so opozorili delavce, nekaj dni zatem pa je bila tudi napaka -presenetljivo- že odpravljena.

Aktualni

EPIGRAMI

Čemu bi z Romi glave si belili,
jih z enega na drugi kraj selili,
saj v parlamentu so sklenili,
da občinam le 'romskim' sredstva
bodo dodelili-
ker pa med temi naše ni,
jih v fiste bomo naporili,
kot to država si želi.

Ni Bistrica le vedno tarča ta,
ki vsak ob njo obregne se,
tu je še hiša zidana,
ki z nje omet odpada že.
Še druga tam vsa gola je,
v bližini nje
OAZA nam s koprivami cvete.

Zato, lastniki hiš, vrtov storite kaj,
polepšajte naš skupni kraj!
Turisti pa se potrudite,
problemov družno se lotite -
naj vsaka vas ponudi vse,
kar zanimivega v njej je,
kdor koli vanjo bo zašel,
zapuščal naj bi jo vesel.

Sergo

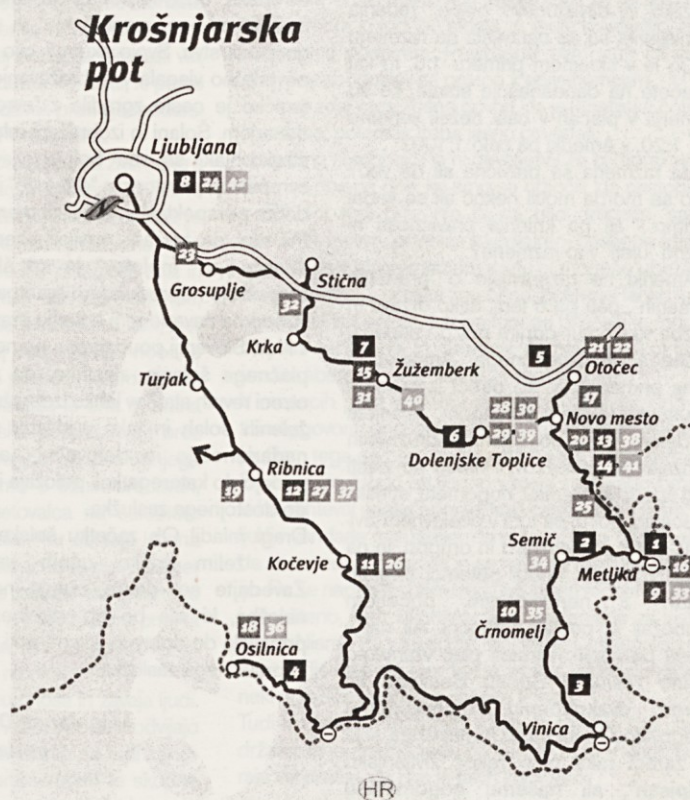
KROŠNJARSKA POT VODI SKOZI RIBNICO

Prav zagotovo je že kdo opazil veliko tablo s sliko Otočca in napisom Krošnjaarska pot, ki nas pozdravi pri vходу v Ribnico oz. ob izhodu iz nje. Slovenska turistična organizacija je izpeljala nov projekt pod imenom "NA LEPŠE - Stranske poti so zapeljivejše od glavnih". Namen te akcije je vzpodbuditi tranzitne turiste, da bi se ustavili na zanimivi turistični točki, si ogledali kulturne in naravne znamenitosti, se udeležili prireditve... in morda v naslednjih letih Slovenijo izbrali kot končni cilj svojega dopusta.

Ker je Slovenija raznolika dežela, so tudi ponudbo razdelili na več področij oz.

poti: ZLATOROGOVA POT, SMARAGDNA POT, SONČEVA POT, VETROVA POT, JANTARJEVA POT in KROŠNJARSKA POT. V tiskanem vodniku (z zemljevidom Slovenije) - KROŠNJARSKA POT - ki poteka od Ljubljane po celi Dolenjski do Bele krajine - je predstavljena tudi Ribnica s ponudbo enodnevnega izleta po Ribniški dolini. Zloženka je na voljo na mejnih prehodih, na glavnih bencinskih servisih, na TIC-ih, poslovnih enotah AMZS in pri vseh ponudnikih, ki sodelujejo v projektu.

Danica Čampa Marinč
TIC Ribnica

BREZPLAČNA ŠOLA JE TEMELJ PRAVIČNOSTI

Šola se vse bolj "nevarno" bliža in s tem se odpirajo nadležna vprašanja. Otroke in

mladino z brezskrbnih počitnic spet spravlja v šolske klopi, starše pa v hude strese, ko se njihove denarnice praznijo za šolske knjige, zvezke in druge potrebščine, skratka za tisto, kar v šali rečemo brezplačna šola, pa to že zdavnaj ni več, če je sploh kdaj bila.

Verjetno se sprašujete, kakšna je povezava med brezplačno šolo in pravičnostjo. V sodobnih družbah se vse bolj postavlja v ospredje enakost možnosti kot ključno pravilo pravičnosti, ki je v prvi vrsti zagotovljena s parlamentarno demokracijo in enakimi možnostmi izobraževanja. Izobraževanje je namreč tista "deviza", ki najbolj široko odpira vrata v poklicno življenje in s tem do tistega, kar ste verjetno imeli v mislih - pravičnosti zaslužkov.

V prejšnjem socialističnem sistemu se tisti starejši verjetno spomnite vročih razprav o pravičnih oziroma še dopustnih razlikah med najnižjo plačo npr. za snažilko in direktorjevo plačo. Tedanja razmišljanja so se ustavljala na razmerju 1:5 in le v skrajnem primeru 1:6. In kaj porečete na dandanašnje stanje, ko so razmerja v plačah v naši deželi verjetno tudi 1:20, v Ameriki pa celo 1:100?

So ta razmerja še pravična ali ne več? Smo se morda motili nekoč ali se sedaj motimo - ali pa kriterija pravičnosti ni možno "ujeti" v to razmerje?

V Ameriki ne razpravljajo o "pravičnih razmerjih", pač pa o tem, kako država in družba vsakomur odpira pot do uspeha, takšnega ali drugačnega. Amerika je polna primerov, ko so otroci iz povsem zapuščenih okolij s treningom, šolanjem ali delom prišli do izjemnih družbenih položajev in zaslužkov. Primeri so zlasti med športniki v tenisu, nogometu, atletiki, smučanju, golfu, pa tudi v poslovnem življenju, obrti, podjetništvu in drugod. In na drugi strani so mnogi potomci bogatih družin z nerazsodnim početjem obubožali in postali nemočni. Ali naj v imenu pravičnih razmerij plač vzamemo večino zaslužka Borisu Beckerju ali morda dvakratnemu zaporednemu zmagovalcu Toura Luisu Armstrongu, ki je bil zaradi raka fako rekoč življenjsko "odpisan", ali našemu nogometašu Zahoviču?

Ne, to bi bilo nemoralno, nepravno in nerazsodno početje. Vprašati se je treba, kako omogočiti čim več ljudem, da se uveljavijo na najrazličnejših področjih, ne glede na svoje poreklo, premožnost ali druge značilnosti, ob tem pa vsakemu državljanu zagotoviti človeka vredno življenje.

Nikakor ni moja želja postavljati za vzor celotne ameriške družbe, ki je za naše razmere verjetno preveč liberalistična, vendar, kar se nanaša na zagotavljanje enakih možnosti za vse, je vredna, da se po njej zgledujemo; torej, da zagotovimo ljudem ne glede na premoženjsko stanje, invalidnost, vero in druge osebne ali psihosocialne attribute enake možnosti za življenjski uspeh. Za to pa je v prvi vrsti potrebno brezplačno oziroma iz javnih fondov financirano izobraževanje za vse, kar je posebna odgovornost države.

V naši državi vse bolj zmanjkuje proračunskega denarja, ker je bil napačno porabljen. Tu ne mislim na vse tiste skrite "ponikalnice" in razmetavanja za nepotrebne investicije ali nabave, vključno z razkošnim vladnim letalom, pač pa državno financiranje pomembnih tistih investicij, ki bi jih lahko opravili s privatnim kapitalom domačega ali tujega izvora.

Če bi financirali avtocestni program z mednarodnim kapitalom na podlagi koncesij, tako kot drugod po svetu, bi imeli že zgrajeno cestno in železniško omrežje, pa še zadolženi ne bi bili. Tako bi nam ostalo več denarja za tisto, kar je za naš narod zelo pomembno: šolstvo, raziskovanje ipd. Tako je naredila Irska in postala iz zaostale države hitro razvijajoče se gospodarstvo, ki že prehiteva ostale evropske države, čeprav je znana po "konzervativnem razmišljanju", a umnem gospodarstvu. Svojo akumulacijo je nadpovprečno vlagala v izobraževanje, medtem ko je ceste zgradila z "evropskim" denarjem. Šolani in izobraženi mladi irski strokovnjaki se vse bolj uveljavljajo v evropskem prostoru in "čez lužo" in imajo dobre perspektive v globaliziranem svetu. Pri nas pa bi radi razvijali alternativno sceno tipa "molotov" in se šli neko samosvojo neproduktivno avantgardo.

Ravno na navedenem kriteriju pravičnosti v Novi Sloveniji poudarjamo pomen brezplačnega šolanja, zlasti to, da se tudi otroci revnih staršev lahko izobražujejo na zelenih šolah in tako v skladu s svojo nadarjenostjo in delovnimi navadami pridejo do katerega koli položaja in s tem do dostojnega zaslužka.

Dragi mladi! Ob začetku šolskega leta vam želim veliko učnih uspehov. Zavedajte se, da je znanje najboljša naložba, ki vas bo ob vztrajnem delu pripeljala do dobre poklicne poti, ugleda in pravičnega zaslužka.

Mag. Janez Drobnič,
poslanec DZ

RIBNICA V VRTINGU NEENAKOMERNEGA RAZVOJA

V začetku julija so bili objavljeni neuradni in delni statistični podatki zadnjega popisa prebivalstva, ki so prikazali gibanja demografskih in drugih pomembnejših kazalcev v zadnjih 10 letih. Kljub temu, da imamo ponavadi precej

pripomb na stanje okolja, v katerem živimo, pa podatki kažejo, da so trendi v Ribnici večinoma ugodnejši kot v Sloveniji. Število prebivalcev se je povečalo od 8647 na 9226, torej za 579 oziroma za 6.7 %. Za 11.9 % se je povečalo število gospodinjstev (od 2675 na 2993) ter za 11.8 % tudi število stanovanj (od 2955 na 3303). Predvsem rast prebivalstva je v ribniško-kočevskem področju prav v Ribnici najvišja. Je pa zaskrbljujoče, da imata občini Sodražica in Loški Potok negativno rast prebivalstva.

Iz statistične analize podatkov lahko razberemo, da gre v Sloveniji za zelo neenačomerna gibanja - izrazito se povečujejo mestna in primestna - somestna naselja, pridobivajo tudi področja ob avtocestnem križu, medtem ko se že tako redko poseljeno podeželje nezadržno prazni. Skratka enakomeren razvoj in uravnotežena poseljenost Slovenije ostajata zgolj parola in pobožna želja.

Kateri so najpomembnejši vzroki, ki vplivajo na (ne)poseljenost?

Eden pomembnejših vzrokov so prav gotovo prometne povezave. Izgradnja avtocestnega omrežja je verjetno povzročila največje strukturne spremembe v prostoru, saj so se časovno razdalje med kraji zelo spremenile. Ponekod so se izjemno skrajšale, drugod so ostale skoraj nespremenjene. S tem se je tudi prerazporedila atraktivnost lokacij za celo vrsto aktivnosti državljanov in gospodarskih družb in ni slučaj, da nastajajo nove obrtno - industrijske cone prav na območjih najintenzivnejše gradnje cestnega omrežja. Jasno je, da si investitorji poskušajo zagotoviti najugodnejše pogoje poslovanja, zato je tudi največ novih investicij prav na teh območjih. Novi obrati nudijo nova delovna mesta, ki jih zaradi pospešene gradnje ne morejo zapolniti z domačo delovno silo in so prisiljeni zaposlovati kadre iz bolj oddaljenih predelov. V prvi fazi prihaja do dnevnih migracij, ki sčasoma prerastejo v trajne odselitve. Za Ribnico in kraje v njeni okolici je ureditev glavne ceste in predvsem priklop na avtocestno omrežje izjemnega pomena, saj bi se s tem precej znižal potovalni čas do Ljubljane in drugih krajev, povečala dostopnost in po mojem mnenju bi se znatno povečalo zanimanje tako za investiranje kakor tudi za prebivanje.

Nad vse pa je tudi pomembno, da se vsi, ki lahko vplivajo na uspešnost obstoječih družb, katerih dobri poslovni rezultati so pravzaprav največje upanje za obstoj in razvoj okolja, potrudijo in storijo vse, kar je v njihovi moči in znanju in dodajo svoj del k razvoju ožje skupnosti, ki ji pripadajo. Kakršnakoli drugačna razmišljanja in pristopi, ne glede načasne, tudi osebne koristi, povzročajo okolju kratkoročno, in kar je še huje, dolgoročno škodo, in ga potiskajo med tiste, ki si samo zapira dobre razvojne možnosti.

Čeprav je večina ljudi nastrojena proti uradam, institucijam, javnim zavodom in podobnim birokratskim ustanovam, pa so tudi te pomemben dejavnik populacijske stabilnosti. Že iz vsakdanjega življenja vemo, da ni vseeno, ali ima kraj šolo, vrtec, knjižnico, upravno enoto davčnega in druge urade. Veliko se nas trudi, da bi prišle v naše okolje še druge ustanove, npr. dom za starejše občane, varstveno delovni center za celodnevno varstvo invalidov, srednja šola..., ki bi prinesla v to okolje nova, stabilna in tudi

strokovno zahtevnejša delovna mesta. Vendar, če ni prebivalstvenega potenciala, so tudi utemeljevanja na zelo trhljih nogah in možnosti precej manjše.

Reforma državne uprave, ki že poteka, bo le še bolj kadrovsko osiromašila podeželje in znižala dostopnost storitev za občane. Reforme ponavadi ne prinesejo nobenih prihrankov in nižjih obremenitev državljanov in povzročijo le prerazporeditve pristojnosti in spremembo v mreži uradov.

Če bi država resnično skrbela za enakomeren razvoj, bi morala sistematično skrbeti za nadomeščanje vsaj ukinjenih delovnih mest v javnem sektorju tako, da bi občinam, kot je npr. naša, nudila nove javne programe, s katerimi bi ustrezno nadomestili tiste, ki niso več potrebni ali perspektivni.

Še posebej pa bi se morala država intenzivno vključiti v ohranjanje gospodarskih potencialov in ponuditi obstoječim in novim družbam ter ostalim gospodarskim subjektom določene neposredne ugodnosti, s katerimi bi kompenzirali relativno slabše možnosti dostopa do trga. Ponavadi imajo taka podeželska okolja razvite tudi nekatere obrtne dejavnosti, ki so značilne samo za njih in sodijo med pomemben del narodove zapuščine. Predvsem bi bilo potrebno izoblikovati učinkovite podpore ter davčne in druge olajšave, da bi to zanimivo in v marsičem izvirno dejavnost ohranili in uporabili še v druge, tudi turistične in promocijske zadeve.

Predvsem je pomembno, da so vzpodbude neposredne, da ni pred uporabnikom oziroma upravičencem vrste birokratskih ovir, agencij in institucij, ki včasih bolj zavirajo kot pa pospešujejo in usmerjajo razvoj.

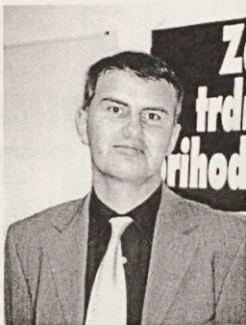
Prav tako je nujno potrebno, da se uvedejo bolj učinkovite in višje podpore šolajoči se mladini iz podeželja, saj je oddaljenost predvsem srednjih in drugih šol precejšnja in povezana z velikimi dodatnimi stroški za prevoze, ki jih mnogi, predvsem zaradi precej slabših ekonomskih zmožnosti družin, težje zmorejo. Marsikateremu, sicer sposobnemu učencu, je zaradi tega precej oteženo izobraževanje in ne more v zadostni meri izkoristiti svojih potencialov. Zato menim, da je predlog dopolnitve zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki sem ga skupaj s še 12 podpisniki vložil v zakonodajno proceduro in v katerem se predvideva dvig subvencije za prevoze učencev, vajencev, dijakov in študentov, ki so od kraja šolanja oddaljeni več kot 10 km, iz dosedanjih 17% na 50%, primeren ukrep, s katerim bi družinam olajšali odločitve glede nadaljnje poti izobraževanja njihovih otrok.

Mnogi bi se, če bi se življenjske razmere in pogoji v državi le nekoliko bolj izenačili, radi trdneje oklenili svojega okolja in v njem gradili svojo prihodnost. Razvoj bi potekal spontano, enakomerno in naravno in ne bi bilo potrebno velikih projektov z umetnimi vsebinami, ki v okoljih ponavadi niti ne zaživijo.

Jože Tanko,
poslanec ZD

KMETIJSKA POLITIKA NI ZGREŠENA.

Drugačna preprosto ni mogoča.

K zapisu tega članka me je tokrat vzpodbudilo pisanje enega od poslancev, ki je bil izvoljen na našem, ribniškem območju, zapisanega v eni prejšnjih številka našega Rešeta.

Ne zaradi

določene kritičnosti do dela, ki ga opravljam kot minister. Kritika je vedno dobrodošla, pravzaprav zaželena, če je dobronamerna in ima svojo vsebino, saj lahko prispeva k še boljšemu delu. Malce bolj zaskrbljujoče je, če celo izvoljeni predstavniki ljudstva tako slabo poznajo bistvo Evropske unije in njenih skupnih politik, ki so pogoj za članstvo.

Potem ko sem sam že 5 let intenzivno vpet v zgodovinski proces pogajanj ob vključevanju naše domovine v EU, ugotavljam, kako malo pravzaprav ljudje o tem vedo. Če slovenski novinarji, politiki, tako globoko ne razumejo bistva prvin EU, kako bi to dojeli in razumeli preprosti ljudje, ki niso poklicno vpeti v ta dogajanja. Sam EU ne povečujem, čeprav sem prepričan, da je zgodovinsko dejstvo in ekonomska nuja tega zgodovinskega obdobja. Ima veliko nevarnosti, pa tudi veliko priložnosti. In verjamem, da je slednjih več. Le tega nesrečnega načina razmišljanja, razumevanja sveta, ki ga je v nas pustil socializem, ko je država skrbela za vse, vsi pa nismo vsega storili zanjo, se moramo rešiti. Brez tega bo vstop Slovenije v EU prej šok kot priložnost. Vstop v EU so doslej dobera izkoristili vsi, ki so vanjo vstopili, zlasti do nedavna nerazviti, ki pa so v zadnjih letih, kot njeni člani, doživeli pravi gospodarski razcvet. Kot Španija, Irska in Portugalska.

Slovenski parlament je sprejel odločitev, da začnemo s pogajanjmi o pristopu v njeno članstvo. Z visoko večino vseh svojih članov. Slovenski državljani bomo prihodnje leto to odločitev, verjamem, dokončno potrdili na referendumu. Če je tako, se moramo EU prilagajati zdaj in takoj in ne v neki davni prihodnosti. Seveda storiti vse, da bomo uveljavili nekatere naše posebnosti tam, kjer je to mogoče. Obstaja pa nekaj področij, kjer nobene izjeme niso mogoče. Eno takih področij je kmetijstvo. Če nam je prav ali ne, v EU obstaja le ena in edina dovoljena - to je skupna kmetijska politika. Velja brez izjeme za vse, od angleške kraljice do poslednjega kmetovalca v Grčiji. Ko govorimo o tržnih ureditvah, seveda. Doslej še ni bilo kmetovalca na celotnem področju EU, ki zanj ne bi veljala. Ker obstaja le ena skupna kmetijska politika, ki je sicer edini znani primer popolnoma poenotene skupne politike na področju katere od gospodarskih panog znotraj EU, bo prav ta skupna kmetijska politika veljala tudi za poslednjega slovenskega kmeta. To je edina resnica.

Kdor govori drugače, govori neumnosti in zavaja ljudi. Verjetno je ljudem znano, da se v tem obdobju odvijajo intenzivne diskusije znotraj držav članic pa tudi kandidatov za vstop o eventualnih spremembah te skupne kmetijske politike. To je tista razprava, ki lahko celo nekoliko zavleče celoten pogajalski proces, saj države

članice ne morejo najti kompromisne rešitve, s katero bi se vsi strinjali. Pogovori potekajo o tem, da naj bi v sedemletnem obdobju za velike kmetije, ki letno prejmejo več kot 5000 evrov subvencijskih izplačil ECO 0, subvencije znižali za skupno 21%, začeniši z letom 2004 ali 2006, s tem, da bi bilo letno zmanjšanje 3%. Manjše kmetije, v Sloveniji bi takšnih bilo ca. 95%, pa ne bi bile deležne nobenega zniževanja plačil. Tako prihranjeni denar, ki bi bil večinoma odvzet velikim kmetijam, z več sto ali tisoč hektarji, pa bi bil dodeljen programom za razvoj podeželja, kar bi bilo za Slovenijo celo ugodna rešitev. Kakšen bo dokončni dogovor, bo znano do konca prihodnjega leta. Kompromisna rešitev pa bo najverjetneje nekeje na sredini. Če niti francoski predsednik in nemški kancler ne moreta sama uveljaviti tudi najmanjše spremembe skupne kmetijske politike, je jasno, da le to lahko Slovenci, enako kot drugi, po polnopravnem članstvu le sooblikujemo.

V Sloveniji nam ne kaže drugega, kot da se tej edino mogoči kmetijski politiki v celoti prilagodimo. Hvala bogu smo edina država med kandidatkami za vstop, ki je na tem področju začela izvajati reformo v letu 1998, in jo v veliki meri tudi že izpeljala. Bistvo so neposredna plačila ECO 0, saj cene na trgu določa le trg, ter plačila za varovanje okolja, težje pogoje in pridelovanja in sonaravno kmetovanje, ki jih plačujemo v sklopu plačil ECO 1, 2 in 3.

Če v Sloveniji teh plačil ne bi uvedli, bi naši kmetje ob vstopu v EU imeli nižje cene, ostali pa bi brez plačil, saj kot država do njih ne bi imeli pravice, ker jih ob vstopu še ne bi imeli. In naši kmetje zaradi politike prilagajanja ne bodo ostali brez teh plačil! Ta plačila morajo biti ob letu vstopa, predvidoma v 2004, na enaki, 100-procentni višini tistih, ki jih sedaj prejemajo kmetje v EU. V letu 2002 so bila v Sloveniji ta plačila na ravni 56% višine EU, prihodnje leto bodo na višini 75% in v letu 2004 na enaki višini, kot velja v EU. To je tisto, kar država mora in tudi bo storila za svoje kmetijstvo. Sam to v celoti podpiram. Pravzaprav sem sam bil eden glavnih pobudnikov za pristop k spremembam.

ln če se zdaj vsesplošno govori, da je kmetijska politika zgrešena, potem je treba jasno povedati:

drugačna ni mogoča in ni dovoljena! To bi morali vedeti vsi od prvega dne, ko smo se odločili, da pristopimo v EU. Pa tudi brez nje bi ne bilo drugače, saj je obstanek na trgu povezan s konkurenčnostjo, in zakonitostim trga v globaliziranem svetu ni mogoče ubežati.

Če je kmetijska politika zgrešena, potem je lahko le na nivoju EU kot celote, kar pa tudi ne drži, saj je mnogo bolj konzervativna in Sloveniji primernejša kot tisti, izrazito liberalna, brez zaščit, ki velja v ZDA.

V mesecih pred volitvami je seveda zelo priročno kritizirati, govoriti brez argumentov, saj volivci to radi slišijo. Sam tega ne bom počel, tudi če me bodo kritizirali. Se mi upira. Bodo pa vedno v meni imeli zagovornika, ki bo zahteval enake pogoje, kot veljajo v EU. Upam, da ljudje vendarle raje slišijo resnico, saj je to edini način, da se zavedajo realnosti in se na nove razmere pripravijo. Pa še naprej se bom trudil po svojih močeh in znanju, pošteno, brez izkoriščanja in gledanja le za lastno korist. Nismo vsi v tej državi pokvarjeni, materialisti, ki nam ljudje niso nič mar, kot je zadnjič v Rešetu zapisal neki ugleden gospod z našega konca.

Tudi v Sloveniji še živimo ljudje, ki nam je mar za to državo, ki jo imamo radi, pa čeprav smo v vladi. Sam raje verjamem, da nas je takih kar veliko.

Franc But, minister

OBREKOVANJE JE PREKLETSTVO JEZIKA

Zgodba

Nekaj protestantskih pastorjev se je srečalo na ribolovu. Ribe niso dobro prijemale, pa so se začeli pogovarjati. Svojim župljanom so tudi svetovali, da je dobro za dušo, če se izpovejo svojih napak, zato so sklenili, da bodo sami uresničili, kar so priporočali drugim. Odločili so se, da bo vsakdo izpovedal svoj skriti greh.

Prvi je rekel, da je njegov veliki greh jezik, kajti še vedno težko zamolči nepotrebne besede. Drugi je dejal, da je njegova slabost navezanost na materialne stvari. Rad ima denar in velikokrat je ta prva in zadnja stvar v njegovem življenju. Tretji pridigar je povedal, da je skoraj zasvojen z golfom in nogometom.

Zadnji, ki je bil krmar majhnega čolna, je takrat čoln obrnil proti obali in pospešil hitrost. "Zakaj hitiš, ko pa še nisi povedal svoje napake?" so ga vprašali. Ta pa je odgovoril: "Oh, vidite, moj greh je opravljanje in komaj čakam, da pridem domov." (Prim. Božo Rustja, Drobne zgodbe za dušo, str. 71).

Prav gotovo ta zgodba o obrekovanju in opravljanju razkrinkava naše vsakdanje življenje. Če smo količkaj iskreni, bomo tudi mi izpovedali svoj skriti greh. Ni ti na ribolov nam ni treba hiteti, ker že doma lahko odkrijemo tisto stran našega grešnega življenja, ki nas omadežuje in drugim povzroča veliko škodo in krivico. Tu mislim na grehe jezika. Najbolj pogosta sta obrekovanje in opravljanje. Bližnjega obrekujemo tedaj, ko pripovedujemo o njem izmišljene napake in grehe. Opravljamo pa ga v primeru, ko napake svojega bližnjega brez potrebe pripovedujemo drugim.

Kako čudovit Božji dar je lahko jezik, če ga znamo modro uporabljati. Ta organ pa se lahko spremeni v najhujši kačji pik, kadar z jezikom uničujemo dobro ime svojega bližnjega. Apostol Jakob, ki je v svojem pismu zapisal polno praktičnih navodil za vsakdanje življenje, je glede človeškega jezika zapisal tole: "Če kdo ne greši z besedo, ta je popoln mož, zmožen brzdati tudi svoje telo... Jezik je majhen ud, pa se hvali z veliki rečmi... Jezik se izkazuje med našimi udi za tistega, ki omadežuje vse telo in vžiga življenja kolo, njega pa vžiga pekel... Jezika ne more ukrotiti noben človek; neugnano zlo je, poln smrtnega strupa! Z njim hvalimo Gospoda in Očeta in z njim kolnemo ljudi, ki so ustvarjeni po Božji podobi. Iz istih ust prihaja hvala in kletev." (Jak. 3, 2 - 10). Jakobove besede povsem potrjuje vsakdanja praksa. Jezik nam je v blagoslov, ko z njim osrečujemo ali potolažimo človeka. Isti organ nam je v strašno prekletstvo, ko z njim uničujemo dobro ime svojega bližnjega. Ne ubijamo samo s pištolo, ampak še silneje in pogosteje z jezikom, ki je (po izjavi apostola Jakoba) "poln smrtnega strupa!" S tem malim organom, ki nam ga je podaril, Bog lahko kolnemo Boga, Jezusa in Marijo. V tem primeru sebe izredno osiromašimo in omadežujemo. Veliko

BOGATIMO SI ŽIVLJENJE

Župnik Maks Ipavec je o tegobah vsakdanjega življenja in o ugibanjih, ki se porajajo v človekovi duši, pisal zelo odmevna Pisma župnika v Družini. Delček njegova poslanstva, da z vero v dobro prežame vsa področja človekovega življenja, je tamkaj za zdaj zaključil. Zdaj svoje dopisovanje morda prenaša v naš časopis. Gospod Ipavec je pripravljen svoje izkušnje in življenjska spoznanja deliti z vašimi in odgovoriti na vprašanja, ki begajo vaše misli.

Vse, kar lahko duha dvigne na višjo raven, je torej nova ustvarjalna pot, ki vam jo ponujamo. Vaša vprašanja za g. Ipavca, spoznanja ali misli sprejemamo na uredništvu, Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica ali na el. naslov: reseto@ribnica.si.

Vprašanja lahko tudi neposredno naslovite na g. Ipavca, Župnijski urad Ribnica, Škrabčev trg 15, ali na njegov el. naslov: maks.ipavec@siol.net.

Uredništvo

možnost pa imamo, da z jezikom slavimo Boga in prinašamo blagoslov človeku, ki je žejen in lačen naše razumevajoče in tolažilne besede. Ne postanimo strupeni vrelci pokvarjenih besed, ampak žuboreči potoček, ki s svojo čisto vodo odžaja vse mimoidoče.

Basen

Zelo poučna je basen ruskega pisatelja Ivana Andrejeviča Krilova, ki pripoveduje o obrekljivcu, kako se je v peklju spopadel s kačo. Spraševala sta se, kdo ima v peklju prednost. Hitro sta ugotovila, da ima v peklju prednost tisti, ki bližnjemu več gorja, več hudega je storil. Satan je dal v peklju prednost obrekljivcu. Kači je poglavar pekla dejal: "Kača, res ti si zlobna in tvoj pik smrtiljiv; nevarna si v bližini, skrita v travo, in pičiš vsakogar, četudi sploh ni kriv.

Nikogar pa ne znaš zadeti na daljavo, kot obrekljivčev jezik zna, ki najde te povsod, za sedmimi gorami in sedmimi vodami. Torej je bolj škodljiv in več

stori gorja:

"Ti plazi se za njim!" - V peklju je zdaj drugače: Obrekovavce bolj častijo kakor kače."

(Prim. Sto basni I.A. Krilova, str. 150 - 151).

Podobno resnico o obrekovanju nam odkriva arabski pregovor: "Topova cev je manj nevarna kot obrekljivčeva usta!"

Odgovorimo še na dve vprašanji: Kdo običajno obrekuje in kateri ljudje so tarča obrekljivcev in opravljevcev? Najpogosteje obrekujejo ljudje, ki imajo siromašno in pokvarjeno dušo. To so duhovni in praktični lenuhi, ki so nevoščljivi ob uspehih in sreči svojih bližnjih. Sami nočejo ali ne želijo duhovno dozorevati, drugim pa ne privoščijo ne duhovnega in ne materialnega bogastva. V svoji zagrenjenosti bi slehernemu človeku radi vzeli dobro ime, da bi lažje zameglili svojo pokvarjenost. Kako ponazorilno se izraža kitajski pregovor o obrekljivcih: "Stolpe merimo po senci, velike ljudi po obrekljivcih."

In zaradi česa nas običajno ljudje obrekujejo in opravljajo?

Največkrat zaradi duhovnih in materialnih dobrin. V svoji sebičnosti ne prenesejo duhovnih kvalitete in značajskih vrlin svojega bližnjega. Sami si nočejo prizadevati za krepostno življenje, drugim pa zavidajo kakršno koli kvaliteto življenja. Z obrekovanjem skušajo razrednotiti svojega bližnjega. Že stari latinski pregovor pravi: "Kar pogumno obrekujete, saj bo vedno nekaj ostalo."

Obrekljivci izredno težko prenese materialne dobrine ljudi okoli sebe. V primeru, da vidi sosedo, ki je začel zidati novo hišo, bo takoj nevoščljiv trobil neresnice o pridobivanju denarja za novo hišo pri sosedu. Kadar pa obrekljivci in opravljivi zagleda nov avto na sosedovem dvorišču, takoj kuje izmišljotino o sosedu, ki naj bi zgolj na nepošten način zamenjal stari avto za novega in boljšega. Za obrekljivca je možna rešitev iz začaranega kroga le, če iz svojega srca izkorenini sebičnost, lakomnost in nevoščljivost. Naša duša je ozdravljena in rešena obrekovalskega obroča šele, ko vsakemu človeku privoščimo tisto, kar mi želimo, da drugi nam privoščijo.

Pogosto obrekljivci in opravljivi trosijo strupene besede na tiste ljudi, ki so moralno poštene in živijo po etičnih pravilih Desetih Božjih zapovedi. Kdor pač sam ne živi po temeljnih načelih, ki so bila za človeštvo napisana na gori Sinaj in jih je Mojzes izročil Izraelu (in vsem narodom!), naj bo vsaj toliko usmiljen in velikodušen, da ne bo jemal dobrega imena človeku, ki je v nravnem smislu boljši od obrekljivca.

Kadar pa bi radi obsojali in obrekovali svoje bližnje, če resnično grešijo in ne živijo povsem po načelih Božjih zapovedi, se spomnimo na Jezusa, ki je odpustil javni grešnici. Tistim, ki so jo hoteli zaradi grehov kamenjati, pa je dejal: "Kdor med vami je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo!" Nihče tedaj ni upal zalučati kamna v grešnico, ker so spoznali, da so vsi grešniki in so od sramu odšli hitro domov. Tudi mi ob srečevanju z grešniki raje spustimo kamenje na tla, ker smo tudi sami grešniki in potrebujemo veliko Božje ljubezni in odpuščanja. Apostol Peter pa nam v svojem pismu takole svetuje: "Odložite torej vsako hudobijo in vsa zvijačnost in hinavščino in nevoščljivost in vsakršno obrekovanje." (1 Pet 2, 1). Če hočemo biti srečni in osvobojeni - se rešimo obrekovanja! Bodimo vedno pripravljeni na darovanje.

Maks Ipavec, župnik

REŠETO

Lepotal Ti. Poznam te skoz tančico
solza kot sonce skoz žareč oblak,
spoznal sem, revež, zlato Te pšenico,
za glad do zdaj drobil sem ovsenjak.
In vendar si za pevca me izvolil,
če hočeš, da bom Tvoj in poln vedrine,
pokličí k soncu me na sinji prod.

ZAHVALA

ob smrti našega preljubega moža, očeta, ata in tasta

FRANCETA TRDANA

iz Dolenje vasi

Iz srca hvala vsem, ki so našega dragega ata spremljali v bolezní, jih vzpodbujali in jim pri-
našali vedrino v življenje.

Ata só zaspali in odšli v večno domovino k Njemu. Zahvala naj gre vsem, ki so nas podpi-
rali ob njegovi boleči izgubi in se skupaj z domačimi od njega še zadnjič poslovili. Hvala
župniku Branku Potočniku in gospodu Tonetu Pahuljetu, gasilcem, govorniku in pevcem
pevskega zbora Lončar. Bog vam povrni!

Žena Anica z otroki in vnuki

Prišla je grenka ura ločitve,
ko se ločiti moral jaz bom.
Zemlja domača, zemlja slovenska,
bodi poslednji tihí moj dom.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, tasta in dedija

STANETA TOMŠIČA

iz Lepovč

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečeno
ustno in pisno sožalje, darovano cvetje, sveče, sv. maše in drugo pomoč.

Iskrena hvala g. župniku Maksu Ipavcu za opravljeni obred in izrečene tople besede ter
pevcem za ganljivo zapete pesmi slovesa.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Dragi mami v slovo

Ko so se osuli cvetovi lilij v vrtni gredi,
si legla in nisi več ustala.

S tihimi koraki so prihajali k tebi
otroci in vnuki, sosedje, sorodniki...
S tihimi koraki je odhajal
tvoj zadnji poletni dan.

Z uvelimi dlanmi si božala otroške lase
in ko je postala roka pretežka,
da bi jo mogla dvigniti,
je molitev preglasila jok:
"Ki je zanjo težki križ nesel...
Ki je zanjo križan bil..."

Plamen tvojega srca je ugašal.
"Gospod, utrdi nam vero.
Gospod, utrdi nam upanje.
Gospod, utrdi nam ljubezen."

Zaprla si oči in sprejela
razlomljeni nebeški kruh,
ki ga je duhovnik
položil v atova in tvoja nema usta.

Vse besede ljubezni so zaspale s teboj
v večno skrivnost novega življenja.
Rože, delo in ljubezen, usmiljenje, dobrota,
molitev in blagoslov je tvoja dota za novi rod.

S solzami v očeh so te klicali otroci,
kot da so postali majhni, izgubljeni.
"Mama, mama..."
Ne prebudi te jok, ihtenje.
Angel smrti je razsejal rožo bolečine,
seme, ki rastle bo v srcu in bolelo.

Zadnja solza je stekla po belem licu.
Duhovnik za tvoj večni pokoj moli:
"Ki je tebe, Devica, v nebesa vzel..."

V čisto dušo se nevidna vračaš,
z glasom srca se pogovarjaš
in use vidiš, kar je skrito, iskreno in dragoceno.

Na tvoj novi dom stezica nova vodi.
Ko topla svetla svečka v srcu zagori,
kot dobri angel stopiš vanj.
Mati draga, ljuba, živa si!

18. julija je umrla Trščeva mama

Marija Mihelič

iz Kota pri Ribnici.

Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci vsi njeni

JAVNO OPRAVIČILO

K. T. se opravičujem I. T. za vsa nesoglasja, ki so nastala med nama.

Na podlagi 12. člena Odloka o podelitvi priznanj in nagrad Občine Ribnica (Ur.l. RS, št. 44/98) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja objavlja

RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ IN NAGRAD OBČINE RIBNICA ZA LETO 2002

Priznanja in nagrade Občine Ribnica so:

- naziv častni občan,
- Urbanova nagrada,
- Gallusovo priznanje,
- Priznanje Občine Ribnica.

NAZIV ČASTNI OBČAN

Naziv častni občan se podeli za pomembnejše trajne uspehe na gospodarskem, znanstvenem, umetniškem, kulturnem, športnem, vzgojno-izobraževalnem in humanitarnem področju, s katerim predstavlja občino doma in v svetu. Naziv častni občan se lahko podeli tudi tujcu.

URBANOVA NAGRADA

Urbanova nagrada se podeli posameznikom za življenjsko delo, delovnim skupinam, podjetjem in drugim organizacijam in skupnostim za izjemne uspehe na posameznih področjih gospodarskega življenja in dela, ki prispevajo k razvoju in ugledu občine Ribnica.

GALLUSOVO PRIZNANJE

Gallusovo priznanje se podeli posameznikom, skupini posameznikov, organizaciji in skupnosti za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo ter vidne dosežke trajnejšega pomena s področja kulturnih in drugih družbenih dejavnosti v občini in širšem družbenem prostoru.

PRIZNANJE OBČINE RIBNICA

Priznanje Občine Ribnica se podeli posameznikom, podjetjem, zavodom ter organizacijam in društvom ter drugim organizacijam in skupnostim za enkratne - izjemne dosežke in kot vzpodbuda za nadaljnje strokovno delo in aktivnosti na posameznih področjih življenja in dela.

Podeli se lahko največ eno priznanje častnega občana, ena Urbanova nagrada, do dve Gallusovi priznanji in do dve priznanji Občine Ribnica.

Predlog mora vsebovati:

- ime in priimek ter naslov (za fizične osebe),
- naziv ter naslov (za pravne osebe),
- obrazložitev.

Predloge za podelitev razpisanih priznanj in nagrad Občine Ribnica z obrazložitvijo v zaprti kuverti z oznako "OBČINSKE NAGRADE IN PRIZNANJA" zbira Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja pri Občini Ribnica do vključno 5.9.2002.

Dodatne informacije lahko dobite v Uradu župana Občine Ribnica (tel. 837 20 03).

Komisija za mandatna vprašanja,
volitve in imenovanja
Benjamin Henigman, predsednik

JULIJ PRI RIBNIŠKIH GASILCIH

Tudi mesec julij v našem gasilskem društvu ni ostal brez dogodkov. Na kratko si oglejmo naše aktivnosti. Dve nedelji smo imeli gasilske vaje. V glavnem

Foto Milan Glavonjić

smo pregledovali in preizkušali gasilsko opremo. Preizkusili smo tudi črpalko za nevarne snovi, ki smo jo dobili iz popravila. Odpovedala nam je, ko smo črpali umazano vodo iz kleti po neurju prejšnji mesec.

Sestal se je gradbeni odbor. Predsednik odbora Janez Gorše je poročal o aktivnostih okrog gradnje garaž. Odseku za zaščito in reševanje pri ministrstvu za obrambo je bilo treba dati trimesečno poročilo o akcijah v drugem trimesečju, ko smo pomagali pri dveh prometnih nesrečah in pri nesreči z nevarno snovjo. Opravili smo še nekaj raznih uslug za potrebe prebivalcev in gasilcev. Tako smo čistili zamašeno kanalizacijo, prevažali v prometnih nesrečah poškodovana vozila in polnili z zrakom jeklenke za dihalne aparate PGD Sodržiča.

Center za socialno delo Ribnica tudi letos organizira druženje šolskih otrok med počitnicami pod geslom Smejkarjada. Tako se je ta družba že mesec dni prej najavila, da nekaj ur prebije v našem gasilskem društvu. Z veseljem smo jim pokazali opremo in vozila. Gašenje z vodo so preizkusili tudi sami.

Vedno se radi udeležimo raznih proslav, na katere nas povabijo gasilska društva. Tako smo se udeležili prevzema novega vozila za prevoz moštva v gasilskem društvu Sveti Gregor. Za gasilce je to velika pridobitev. Še posebno pomembno pa je, da so vozilo v celoti zaslužili sami s prevozi vode v Grčarice, Kot in druge vasi v občini, kjer je primanjlo pitne vode. Za to požrtvovalnost in doseženi cilj jim ribniški gasilci od srca čestitamo.

Zagorel skedenj

Predzadnji dan meseca julija smo ob osmih zvečer dobili sporočilo, da gori skedenj v Jurjevici.

Že nekaj minut po dvajseti uri je na mesto prispela naša prva cisterna, kmalu za njo pa še druga. Že med potjo smo prosili center za obveščanje, da alarmira še gasilsko društvo

Sodržiča, da se pridruži s svojo cisterno. Na kraj požara so prišli poleg domačih še gasilci iz PGD Bukovica in Sušje z novim vozilom, ki je tu doživelo svoj ognjeni krst in se je dobro izkazalo. Gašenje je bilo kar težko, saj ga je oteževal močan dim. Pod streho se ni dalo delati brez dihalnih aparatov. Tu se je spet pokazalo pomanjkanje te nujno potrebne opreme za varno delo gasilcev v strupenem ozračju oz. zadimljenem prostoru. Pri gašenju bi kmalu prišlo do nesreče, ko je sodraški gasilec na strehi spodrsnil. Ribniškemu gasilcu pa je padla opeka na glavo, ki je bila na srečo pokrita s čelado.

V 20 letih prepeljali 6,4 mio litrov vode

Na dveh proslavah, to je v Bukovici in pri Sv. Gregorju, se je ribniški župan zahvaljeval in poudarjal, kako je sedaj v redu, ko samo pokliče, pa gregorski gasilci že vozijo vodo. Ob tem pa pozablja, da smo bili ribniški gasilci prav tako na razpolago, predvsem leta 1997, ko je prišlo v

Foto Arhiv PGD Ribnica

Ortneku do onesnaženja zajetja za Velike Poljane. Samo to leto smo za Velike Poljane opravili 349 prevozov, prevozili 6928 kilometrov in prepeljali milijon sedemsto petinštrideset tisoč litrov pitne vode; vozili smo jo skoraj celo leto. Od leta 1978, ko vodimo evidenco o prevozi pitne vode, pa do konca leta 2001, smo opravili 1280 prevozov, prevozili 25.000 kilometrov in prepeljali šest milijonov štiristo tisoč litrov vode. V to so tudi naši gasilci vložili ogromno svojega prostega časa. Čeprav so to malenkosti, pa besede, izrečene na takem mestu, kar malo zaskelijo.

Mirno in varno vam želimo ribniški gasilci in
predsednik **Matjaž Virant**

GOSTINSTVO - TURIZEM
PUGELJ

Aljz Pugelj s.p.
Lepovče 23, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665
GSM: 031/760-697

Vabimo vas v prenovljene prostore

- krsti
- rojstni dnevi
- poroke
- obletnice
- pogrebščine

V našem lokalu vam nudimo pogostitev po vašem naročilu.
Vsakega slavljenca/ko čaka tudi darilo.
Za večje skupine nudimo popust.

Čimprej nas pokličite
Pridite, ne bo vam žal.

V pričakovanju vašega klica vas prišrčno pozdravljamo!

MONTAŽA - ANDOLJŠEK

PREGRADNE STENE - VISEČI STROPOVI

Hrovača 6
1310 RIBNICA
Mbt.: (041) 647 226
Tel.: (01) 8363 089

Nimate kam z lesnimi odpadki?

BREZPLAČNO SPREJEMAMO LESNE ODPADKE

INLES d.d., Ribnica
kontaktna oseba: g Franc Bojc, tel.: 8377 118

RENAULT

akcija SOCOTAX

200.000 SIT popusta pri nakupu novega vozila in istočasnem odkupu starega vozila (8 let ali več).
Velja za modele Twingo, Clio, Thalia, Kangoo, Megane, Scenic, Laguna, letnik 2002*

*Akcija velja od 19.08. do 30.09.2002

AVTOCENTER
RUFAC

POOBlašČENI ZASTOPNIK ZA RENAULT
Ob Mahovniški c. 3, Kočevje. Tel. 8954-042, 8954-666, fax 8955-444
Delovni čas: 8⁰⁰-12, 13-17, sobota 9-12
Cesta na Ugar, Ribnica. Tel.: 836-99-56, 836-99-57, fax: 836-99-58.
Delovni čas vsak dan od ponedeljka do petka od 8-12 in 13-17

Simfonije v durih

inles OKNA
VRATA

... do stila

- lesena okna in vrata
- pvc okna in vrata
- aluminij/ les okna
- aluminijasta okna in vrata

- svetovanje - izmera - montaža - servis
- 5% gotovinski popust
- brezplačen prevoz do 100 km
- ugodni kreditni pogoji TOM+0

INLES d.d.
SI - 1310 Ribnica, Kolodvorska 22

Maloprodaja Ribnica
01 8377 162, fax: 01 8377 331
e-mail: info@inles.si

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)

Tel.: 83 61 128

V ZDRAVSTVENEM DOMU RIBNICA

ENJOY.

EYEWEAR

Iz naše ponudbe:

- korekcijski okvirji in stekla
- ugodne cene, svetovanje, kakovost
- očala na recept tudi brez doplačila
- tekočine za kontaktne leče

Za vas obratujemo vsak dan: od 8. do 12. ure in od 16. do 18. ure,
ob sobotah od 9. do 12. ure

International Collection 1/2000

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO

HIŠE:

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom in gospodarskim poslopijem, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19,4 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - Stara Cerkev - poslovno stanovanjski objekt (gostinski lokal) in še stanovanjski objekt (posebej), na ugodni lokaciji, vel. parc. 1651 m², vseljivo takoj, tel. CK, cena 37,5 mio SIT ali 166.000 EUR.

- RIBNICA - center, obnoven poslovni prostor, 90 m², z urejeno dokumentacijo, v pritličju, CK, tel. cena 8,7 mio SIT ali 38.500 EUR, vseljivo takoj.

- RIBNICA - obrtni center Ugar, poslovni objekt - mizarska del. - možnost tudi drugih dejavnosti, vel. objekta 267 m², zemljišče 1444 m², vsa infrastruktura, tel. CK na olje, cena 30,1 mio SIT ali 133.000 EUR.

- KOČEVJE - bivša Oprema - okrepčevalnica v izgradnji v nadstropju, vel. cca 100 m², z ustreznimi prostori, kot jih predvideva zakon o gostinstvu. Cena 10,7 mio SIT ali 47.500 EUR.

PARCELE:
- RIBNICA - Ob ribnikih, kmetijska parc. ca 47 a, cena po dogovoru.

- DOLENJA VAS - več kmetijskih parcel in nekaj gozda, skupaj 11.744 m², prodamo v paketu cena 550.000 SIT.

GRADBENE PARCELE:
- RIBNICA - Hrastje, več gradbenih parcel, različnih velikosti, prodamo. Cena 3.200,00 SIT/m², ali 13,9 EUR/m².

- ORTNEK, več gradbenih parcel, različnih velikosti z lokacijskim dovoljenjem, cena za m² 4.530,00 SIT ali 20 EUR.

VIKENDI:
- RIBNICA - Loški Potok, Mali Log, stan. hiška, 8 x 8 m, vel. parc. ca 200 m², takoj vseljiva, KT, CK, cena 7,7 mio SIT ali 34.500 EUR.

- IVANČNA GORICA - Dedni dol, brunarica, manjša, vel. parc. 834 m², ob robu gozda - sončna lega, cena 4,2 mio SIT ali 18.834 EUR.

KUPIMO
- RIBNICA - okolica, več starejših hiš v Ribnici in okolici kupimo za znane kupce. Cena od 15.000 do 40.000 EUR.

NAJAMEMO
HIŠE
- RIBNICA - okolica, najamemo več stanovanjskih hiš, normalni pogoji bivanja.

ODDAMO V NAJEM
POSLOVNI PROSTORI:
- RIBNICA - strogi center, poslovni prostor - trgovina, 75 m², z vsjo infrastrukturo, in še tri pisarne, dok. urejena, cena po dogovoru mesečno, vseljivo takoj.

- RIBNICA - center, gostinski lokal oddamo v najem, kompletno urejen z vsjo dokumentacijo, cena po dogovoru.

- RIBNICA - bivši RIKO, posl. prostor v nadst., vel. 429 m², ki zajema sobo 391 m², pisarno 19 m², in garderobo 19 m². Tovarno dvigalo, nos. 1.000 kg, CK, el. voda. Cena najema za m² 3,5 EUR ali 793 SIT.

- KOČEVJE - tri pisarne, opremljene, varovane, v pritličju, vel. cca 63 m², 21 m² in 16 m², CK, vsa dokumentacija - uporabno dovoljenje, cena po dogovoru.

- KOČEVJE - Salka vas, gostinski lokal cca 400 m², vsa dokumentacija, opremljena kuhinja, najem za daljši čas, najemmina 1,02 EUR/m², predplačilo.

POSLOVNI PROSTORI:
- RIBNICA - center, na Skrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV podaljšana faza, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 445.000 EUR.

- RIBNICA - Grčarice, poslovni objekt - trgovina v obratovanju, v centru vasi, vel. ca. 120 m², vsa infrastruktura, dokument. urejena, cena 14,6 mio SIT ali 65.000 EUR.

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom

Brezplačen paket Exclusive.

Paket, ki vključuje večfunkcijski volan s tempomatom, 16-colska aluminijasta platišča in strežnik za šest zgoščenk. Najdete ga v Passatu limuzini Exclusive in Passatu variant Exclusive. **Prihranek: 416.000 tolarjev!**

Passat Exclusive

Polo basis.
Svež in ugoden!

Že od 1.760.000 tolarjev*.

V mesecu juliju vas ohladimo z brezplačno klimo. Lahko pa se preprosto odločite za ugodnejšo ceno vozila. V obeh primerih prihranite **190.000 SIT***. Ponudba velja do konca julija 2002.

Prišel, prevzel, zmagal. Polo.

*Ceni v SIT sta informativni in odvisni od valutnih razmerij.

VOZILA NA ZALOGI

VW Polo 1.2, 1.4, 1.4 TDI, 1.9 SDI, 1.9 TDI Basis - akcija

VW Golf Edition 1.9 TDI, 1.9 SDI, 1.4 - akcija

VW Lupo 1.0

VW Polo 1.2, 1.4, 1.9 SDI, 1.9 TDI Comfortline

VW Bora 1.9 TDI 100 KM (letnik 2001)

VW Passat limuzina 1.9 TDI/100 KM Basis exclusive

VW Passat variant 1.9 TDI/130 KM Trendline

VW Sharan 1.9 TDI/115 KM Trendline

VW Caddy furgon 1.9 SDI

VW Transporter T4 furgon s podaljšano kabino, dmr

2.5 TDI, mehanska klima

TESTNA VOZILA

VW Polo 1.2, comf., 3 v

VW Passat 1.9 TDI, 130 KM, exclusive

RABLJENA VOZILA

VW Passat variant 1.8 T Trendline

VW Polo 1.0, letnik '99

VW Polo 1.0, letnik '98

Škoda Felicia 1.6, letnik 98

KREDIT DO 60 MESECEV

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

RANDELJ
AVTOHIŠA

Mahovnik 2, 1330 KOČEVJE
telefon 01 8951 488, telefaks 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.co.at
salon in delavnica pon.- pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

Gospodarska vozila

INTERALTA

EVROPSKO OKNO V SLOVENSKI DOM

PVC okna in vrata Ugodni krediti

PE Ribnica:

Nemška vas 3
Tel.: 040/258-924

Ljubljana:

Stegne 21 c
Tel.: 01/511-16-24
www.interalta.si

Okna Interalta omogočajo višjo kulturo bivanja

blesk

Tone Pogorelec

BLESK 2 d.o.o.,
Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel.: 01/836 99 33,
fax: 01/836 99 34,
gsm: 031/647 188,
E-mail: blesk2@amis.net

- čistilni servis
- slikopleskarstvo
- polaganje parketov, laminatov
- izdelava epoksidnih tlakov
- brušenje in zaščita naravnega in umetnega kamna

ELSTAR

SERVIS

Starc Matjaž s.p.
Goriča vas 86, 1310
Ribnica
tel.: 836 26 29
GSM: 041/612 590

Garažna in industrijska
avtomatska vrata na daljinsko
upravljanje

Protipožarna vrata

Notranja kovinska vrata

Pogoni za vrtna vrata

DOBRA HRANA IN PIJAČA SE PRI URŠNJAKU OBRAČA!

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE, OBLETNICE, POROKE

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:	MESARIJA:
• pon.: od 9 ^h - 15 ^h	• pon. - pet.: od 7 ^h - 19 ^{h30}
• tor., sre., čet.: od 9 ^h - 22 ^h	• sob.: od 7 ^h - 13 ^h
• pet., sob.: od 9 ^h - 24 ^h	• ned.: od 8 ^h - 11 ^h
• ned.: od 10 ^h - 15 ^h	
• Tel.: 83 62 621	• Tel.: 83 62 126

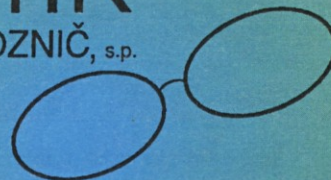
Pekarna HRAM

Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept

tel.: 8955-558

OPTIK

JANEZ POZNIČ, s.p.

Vrvarška 3, 1310 Ribnica, TEL.: 01/83 60 367
Delovni čas: vsak dan od 9^h do 19^h

sobota zaprto

MENJALNICA

MiKEL

IDEAL CENTER - Ribnica
tel./fax: (01) 83 60 657

- \$ odkup in prodaja deviz
- \$ odprto od 8^h do 18^h (non-stop)
- \$ hitro opravljene storitve, brez vrst
- \$ ugodni tečaji - popusti pri večjih količinah

UGODNO
Borzno posredovanje

- Odkup in prodaja **vseh** delnic (ki kotirajo na LB)
- Hitra izplačila, svetovanje o vrednostnih papirjih

\$ EUR CHF HRK CAD

MicroERA

ODKLEPANJE GSM APARATOV
NA VSA OMREŽJA

MicroERA Jože Šilc s.p., Merharjeva 9, 1310 Ribnica
Tel.: 8373 116, fax: 8373 117, GSM: 041/402-779
e-mail: js@amis.net, http://home.amis.net/microera/

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas,
tel.: 01 8634-533
GSM: 041 712-103

Sistemi Knauf Armstrong

Stanislav Zajc s.p.
Gornje Lepovče 13 a,
1310 Ribnica

GSM: 040/220 978

Škrabčev trg 50,
1310 Ribnica

trgovina
NAJK
Tadeja Picek s.p.

tel.: 01/8373-146
fax: 01/8373 147
e-mail:
urban.picsek@volja.net

**Prodaja, popravilo in odkup
GSM aparatov
Pisarniški material
Igrače
Tobačni izdelki
Revije, časopisi**

Pooblaščen prodajalec za simobil

**PRODAJA RAČUNALNIKOV IN
RAČUNALNIŠKE OPREME**

VSE NA ENEM MESTU:

- RAČUNALNIKI
- MONITORJI, MIŠKE, TIPKOVNICE ...
- TISKALNIKI, KARTUŠE, TONERJI
- TRAKOVI ZA VSE VRSTE TISKALNIKOV
- PROGRAMSKA OPREMA PO NAROČILU
- NADGRADNJA RAČUNALNIKOV
- SERVIS, SVETOVANJE
- NAMEŠČANJE OPERACIJSKIH SISTEMOV
- ODPRAVLJANJE VIRUSOV
- VGRADNJA KOMPONENT
- LETNI PREGLEDI RAČUNALNIKOV S ČIŠČENJEM
IN ŠE IN ŠE ...

**Delovni čas: pon. - pet. od 7. do 12. ure in od 16. do 19. ure
sobota od 7. do 12. ure**

poletna akcija

**CORDOBA S KLIMO
že od 2.168.000 SIT dalje**

NUDIMO PORSCHE KREDIT IN LEASING

Joras Center

Prodaja in servis vozil SEAT
1310 Ribnica, Slovenija
Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

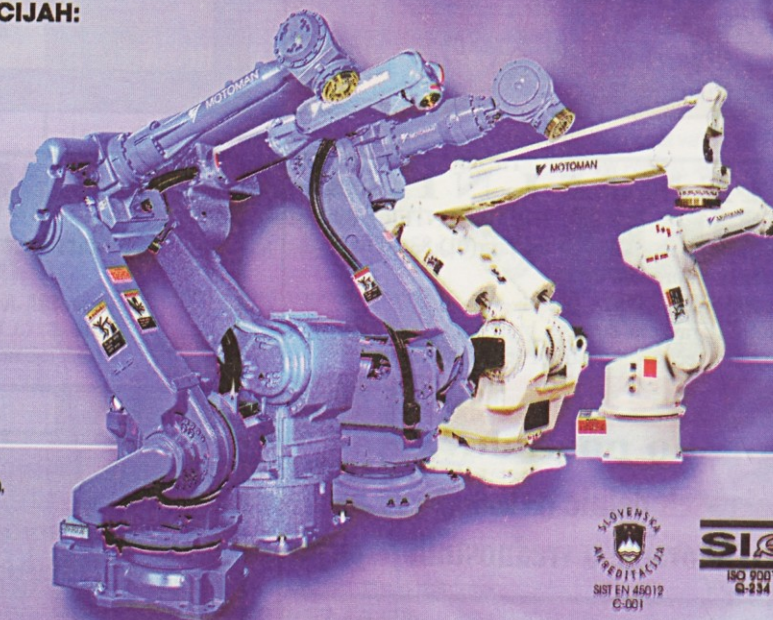
MOTOMAN robotec d.o.o.
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členkasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, oziroma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSKEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovče 23, 1310 Ribnica
tel.: +386 (0)1 83 72 410
faks: +386 (0)1 83 61 243
e-mail: info@motomanrobotec.si
www.motomanrobotec.si

ANGLEŠKO POLETJE!

Bomo stavkali zaradi vremena?

Če smo še pred leti po naši slovenski navadi zavidali Angležem zaradi svežih poletij z vsakodnevnimi osvežitvami in se kuhali na sončni strani Alp, potem je zdaj vse 'uredu'. Letos je bilo idealno poletje, konec julija in v prvi polovici avgusta smo uživali v naravnih zvokih grmenja in bili deležni bliskanja za nekaj let nazaj. Kot so povedali meteorologi, pa je bilo poletje čisto po protokolu. Poletje s pravimi temperaturami za to geografsko območje in s pravo količino dežja. Zakaj potem negotovanje?

Zato, ker nam nikoli ni nič prav! Tudi kmetom, ki so se to poletje po glavni košnji in žetvi zbrali pred parlamentom. Slišali smo, da če bo LDS še osem let na oblasti, bomo Slovenci lačni, ker vsak dan v Sloveniji propade 8 kmetij. Da država ne pomaga kmetom, jih zaničuje itd.

Povejte, kmetije, ("pravi" z dvema traktorjema, novim gospodarskim poslopjem, hišo...) kdaj ste dobili toliko subvencij za kmetijstvo, kot jih dobite sedaj? Prav je, da se srečata ponudba in povpraševanje na trgu, seveda pri vsakodnevnih dobrinah z budnim očesom države. Primerjava: Jaz prodajam to stran za 2 tolarja, urednica mi ponuja 1 tolar. Kaj zdaj? Stavka? Logični odziv trga daje izračun 1,5 tolarja, konkurenca pa odpira drugo dimenzijo. Dobila bo drugega, ki bo sprejel delo za 1 tolar. Kvaliteta? To bodo ocenili bralci oz. v prenesenem pomenu kupci, potrošniki. Sam bom pa moral poiskati drugo tržišče, pisati kaj drugega.

To je trg in žal smo v času, ko so vrednote na psu in vsakdo gleda življenje skozi denar, dobiček...

Če pa država nima, potlej je pa hudo. V primeru kmetov je ta trenutek jasno, da nobena vodilna garnitura stanja ne bi mogla izboljšati, kajti država mora preiti divji liberalni kapitalizem, na katerega so na zahodu že skorajda pozabili. Razlika med njimi in nami je v intenzivnosti dela, razmišljanja. Mi moramo stvari, ki so jih oni spreminjali desetletja, spremeniti v nekaj letih. In če smo sposobni zdržati pritisk Evrope in notranjih trenj, vsa čast nam in zanamcem.

Seveda se ne kmetom ne ostalim, ki so navajeni na državno ali kakršnokoli pomoč in zavetje, v Evropi ne obeta nič

dobrega. Tržišče je neusmiljeno, kakovost raste, ostali bodo le najmočnejši. Tukaj pa pri nas nastane problem. "Fovšarja", ki je naša sestra, pravi, da sem jaz najboljši, nezmotljiv, vsi ostali so pa nesposobni. In povezovalje majhnih v velike, da bomo konkurenčni še večjim, ki prihajajo? Kje pa! Kakšno povezovalje neki! To so v naših glavah sovražni prevzemi, mafijske združbe, barabe, ki hočejo pobrati čimveč dobička, kapitala...

Roko na srce, v marsikaterem primeru je to res! Toda povezovalje, pomoč, sodelovanje cehovskih organizacij za preživetje na novem, ogromnem trgu je neizogibno, pa naj si bo to kmetijstvo, industrija, trgovina, storitvene dejavnosti, mediji itd.

Ste spremljali, kdo si je lahko v zadnjih letih privoščil stavko? Tisti, ki imajo in hočejo državo še bolj ožeti, kot je. A lahko stavka, delavec v proizvodnem podjetju? Lahko, vendar bo namesto povišice dobil knjižico. Lahko stavka čistilka, kuharica, nižji uradnik, "robotiziran" delavec, ki mora delati, kot mu diktira nadrejeni? Lahko, toda izkupiček je podoben prejšnjemu.

Pa zdravniki? Seveda lahko! Čeprav je domnevno prav v zdravstvu korupcija, ki se odkriva po tekočem traku, svoje lovke najbolj razširila. Torej, solidna "evropska" plača, plus dodatki pod mizo za neobdavčene usluge.

Med potjo v Evropo bomo morali razčistiti tudi s tako imenovanim kriminalom belih ovratnikov, ki se je nevarno zajedel v vse pore, pa ne samo naše, temveč širše tranzicijske družbe. Ste se ozrli okrog sebe in izračunali, koliko se vsakodnevno steče neobdavčenega denarja v žepo državljanov? "Znajdi se, kdor se more," je veljalo v socializmu, toda če bi vse finančne transakcije šle skozi davčno upravo, ne bi bilo potrebno stavkati, pa še 'dacarjem' ne bi bilo potrebno groziti in terjati državljanov, ki dejansko nimajo niti za mleko in kruh. Tako, zdaj pa pozabimo na neprijetnosti in se prepustimo sejemskega vzdušju, ki se bo razlegalo po dolini naši od petka do nedelje! Z glavo na zabavo in obratno! Živjo!

Marko Modrej

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: **REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA**, najkasneje do **10. septembra 2002**.

Pravilna rešitev iz 7. številke Rešeta je:

HOTEL MODRO NEBO

Nagrade poklanja sponzor: **OPTIKA ANITA**

Med pravilnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrajence:

- nagrado**, bon v vrednosti 2.000,00 SIT, **ŽIGA GORŠE**, Cesta na Ugar 18, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket Optike Anita, **MARIJA MAROLT**, Dol. Podpoljane 6, 1316 ORTNEK
- nagrado**, darilni paket Optike Anita, **MAJA GOVŽE**, Nemška vas 43, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket Optike Anita, **BARBARA KLJUN**, Opekarska 49 a, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket Optike Anita, **ANITA KLUN**, Rakitnica 65, 1331 DOLENJA VAS

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupon za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

ZADNJI KVIZ

(PRED NOVIM ŠOLSКИM LETOM)

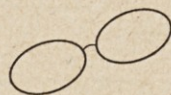
Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste zanimivo rešitev, povezano z / s...

1. Slab teden nas loči od največje prireditve v Ribniški dolini, ribniškega semnja. Kdaj oz. katerega leta je bil tradicionalni 25. semenj?

D 1999
A 2001
R 2000

2. Kaj pa je spet to? Dve rosni kapljici, speti s pajkovo nitko, drsita po listu. Ali pa je to le kaj drugega? Recimo...

B prikaz istospolne ljubezni
I očala iz oglasa optika POZNIČA
T prstana, ki sta še zvezana in čakata na usodni DA

3. V soboto, 3. avgusta, je v ribniškem Gradu nastopila zanimiva zasedba, ki je predstavila romsko, irsko, rusko, slovensko, balkansko, židovsko glasbo. Fantje se imenujejo...

T Folk Rola
K Balki Roma
B Terra Folk

4. Ja, to je bilo. Kaj pa v okviru Imaga Sloveniae (podobe Slovenije) še bo? V soboto, 31. avgusta, bo v župnijski cerkvi ob 21. uri...

U New Swing kvartet
N Gregorijanski koral
F Big Band Hit Quartet

5. Fantina, ki ga vidimo v elementu, je v prejšnji številki Rešeta vabil na srečanje harmonikarjev v Zamostec ter na ...

G pohod na Humeč
Š tradicionalno srečanje prijateljev Grmade
H kongres ljubiteljev zarjavelih trobent

6. Prvi šolski dan bo čez natanko teden dni. Kako hitro so minile počitnice! 1. šolski dan pa bo dolžina dneva natanko...

K 13 ur, 18 minut
Z 18 ur, 13 minut
I 13 ur, 0 minut

7. Tako, kot je Ribniški semenj v Ribnici, je Kresna noč, ki jo organizirajo sredi avgusta, značilna za...

J Luče
S Bohinj
K Strunjan

8. Čipkarske dneve sredi julija, letos so bili že 40., pa pripravljajo v...

N Idriji
E Železnikih
Š Litiji

9. Ta znak ne ponazarja nič drugega kot...

O arkade grških templjev
M Oratorij 2002 v Ribnici
P vhod v ribniški hotel

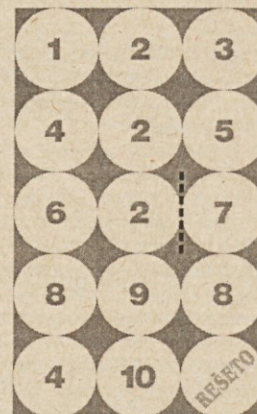

10. Tako kot vedno smo tudi tokrat pri koncu. Zadnje vprašanje, zadnja možnost! Ah, kje pa! To bi bilo recimo pri RA oz. TV kvizu, kjer je treba hitro reagirati. Pri tiskanih kvizih pa imamo časa na pretek. Pazite pa na rok oddaje, ki je...

S tam nekje konec avgusta
J 10. september, če se ne motim
K me ne zanima, če bom izžreban-a, bom kar to obkrožil-a

O.p.: Tudi tokrat lahko držijo vsi trije odgovori oz. trditve, a ne? Ne! Malce se pozabavajte, rešitev pa je tako preprosta, logična, govori o... je že jasno, a ne? Šolarji, dijaki, ostali uka željni mladci, VESELO novim podvigom naproti!

Pravilne rešitve
napišite na kupone
in jih pošljite v
kuverti ali na
dopisnici
najkasneje do 10.
septembra 2002.

MALI OGLASI

V Šmarju Sapu prodamo hišo; dvonadstropna s prizidkom garaže in z vrtom. Velikost parcele 1.200 m². Tel.: 041 / 565 052.

Prodam strešna nosilca za avtomobil škoda Favorit / Felicia in dodatno polico za Felicio. Tel.: 041 / 219 865.

V Ribnici kupim starejšo stanovanjsko hišo. Možna menjava za stanovanje z doplačilom. Tel.: 041 / 395 132.

Urejen poslovni prostor za trgovinsko ali drugo mirno dejavnost. Velik 50 m², v centru Ribnice, takoj oddamo v najem. Tel.: 041 / 216 006.

Mi kdo odstopi oblačila za otroka od 2. do 3. leta starosti? Hvala!
Tel.: 041 / 591 926.

Prodam nov video domofon. Tel.: 01 / 836 05 21.

Nudim varstvo otrok na svojem domu. Podrobnejše informacije dobite na številki: 041 / 889 570.

Prodam več kot 60 albumov (stari rock, metal, punk). Pokličite na 041/415-345 ali pošljite mail: velika.lenoba@volja.net

MALI OGLASI

Veliki šmaren

(velika maša, velika gospojnica, Marijino vnebovzetje, 15. veliki srpan)

Veliki šmaren je eden največjih krščanskih praznikov in edini Marijin praznik, ki je zapovedan. V naši državi je tudi državni praznik. Ta dan se cerkev spominja Marijine smrti in njenega vnebovzetja. To potrjuje tudi verska resnica ali dogma iz leta 1950, da je bila Marija po smrti v nebo vzeta z dušo in telesom. Slovensko ljudstvo si je Marijino smrt in njeno vnebovzetje predstavljalo po svoje. Nastala je ljudska pesem, ki je poznanica po širši Sloveniji:

*Danes je Marija umrla,
Angelc jo h pogreb nesejo,
Srečal jih je usmiljen Jezus:
"Kaj pa angelci nesete?"
"Mi nesemo pa Marijo."
Tak je rekel usmiljen Jezus:
"Doli jo postavite mi,
Dal za mater črno zemljo,
Da se bom jaz zjokal čeznjo,
Kakor vsako dete zjoka,
Zjoka se čez svojo mater."
Doli so postavili jo,
Dol na mater črno zemljo.
Tak je rekel usmiljen Jezus:
"O, preluba moja mati!
Tega niste zaslužili,
Da bi v črni zemlji gnili:
Pojdete z menoj v nebesa
S svojo dušo in telesom."*

Zelo znana pesem, ki jo še danes pojo po vsem Slovenskem na veliki šmaren je pesem o Marijinem kronanju. Ko je Marija prišla v nebo, je sledilo njeno kronanje za kraljico nebes, kakor ga prikazuje nešteto podob.

Nova Štifta okrog leta 1910

*Angelci v nebesa hodijo,
Rožo Marijo kronajo:
Kronaj jo, kronaj, večni Bog,
Oče, Sin in Sveti Duh.*

Značilno je, da so bile bazilike v tistih krajih, od koder se je krščanstvo širilo med Slovence, vse posvečene Marijinemu vnebovzetju. (Oglej, Trst, Koper, Kobarid, Kanal, Tolmin). Žarišče krščanske kulture na Kranjskem so kraji Stična, srednjeveška cerkev v Kranjski Gori, Dobrava pri Ljubljani in Nova Štifta pri Ribnici. Ljubljanska nadškofija ima vsega 25 farnih in dve podružnični cerkvi posvečeni Mariji vnebovzeti, kar je dokaz starega

in globoko vkoreninjenega izročila čaščenja Marije, Jezusove matere.

Na ta dan so se ljudje zelo pripravljali. Počistili so svoje hiše, hleve, živino in tudi svoja srca, saj je na ta dan krščansko opraviti sveto spoved in prejeti sveto obhajilo. Prepovedano je kakršnokoli delo. Vsaka verna duša naj bi bila dvakrat pri sveti maši. Nekdaj so bila v te romarske cerkve značilna množična romanja peš.

Po stari šegi so tudi v naših krajih za veliko mašo kmečke gospodinjke spekle pogačo in jo razdelile med žanjice, ki so pomagale žeti pšenico. Vsak družinski član, ki je pomagal pri žetvi, je dobil pogačo, otroci manjšo, odrasli večjo.

Romanje k Mariji Vnebovzeti k Novi Štifti

Nekdaj so prihajali romarji peš počastiti Marijo, danes pa se pripeljejo z avtomobili. Romarji so iz območja Zahodne Dolenjske (Okolica Lašč, Ribnice in Kočevja), Dobrepolja, Loškega Potoka, Blok, Cerknice tudi s Hrvaške. Romarji iz Suhe krajine so šli peš ali čez Velike Poljane, Žlebič, Vinice ali pa čez Sveti Gregor in Sodražico, kjer so se jim pridružili tudi nekateri Slemenci. S Strug so šli mimo cerkve svete Ane na Mali gori. Tudi z Blok, Cerknice in Lašč so šli mimo Svetega Gregorja. Prej so vedno prosili za lepo vreme, kajti če je deževalo, so šli z dežniki in so tudi vedrili pri kakšni hiši, ki je bila ob cesti. Romarji so s seboj imeli tudi malico, použili so jo ob lipah pri cerkvi, kjer so se posedli in si malo odpočili. Romanje peš je bil tudi neke vrste družaben dogodek, ne samo verski obred.

Nekateri verniki so prišli že na večer pred praznikom in se udeležili procesije, kjer so nosili Marijo, potem so celo noč bdeli, molili, šli na svete "štenge", se spovedali in prepevali pesmi. Pesmi so peli med posameznimi molitvami. Vedno so se slišale: Lepa si, lepa si, Roža Marija, Angelsko češčenje, O, Marija, pri Novi Štifti in druge. Romarji so zjutraj po prvi maši v glavnem odšli domov.

Posebne vrste romarji so tudi Romi, ki pridejo celo iz Italije, Hrvaške, Kočevja in Bele krajine, k Novi Štifti.

Marijo, ki je največja priprošnjica pri Bogu, romarji obiščejo zaradi zaobljub. V zahvalo ji prinesejo razne podobe, darove, votive, danes predvsem denar.

Za veliko mašo so pri Novi Štifti tudi stojnice ali štanti. Stojničarji so morali nekdanj priti tudi že nekaj dni prej, da so si zagotovili prostor. Na stojnicah so se prodajala različna oblačila, spominki, svete podobice, svetinjice z Marijo, pijača, danes pa tudi knjige, igrače, sadje nakit in drugo.

Pripravila Polona Rigler Grm

Vir:

Kuret. N.: Praznično leto Slovencev. Prva knjiga, Družina, 1989.

Ana Rigler Praproče, informator.

MLADI POD SVOBODNIM SONCEM

(Mini) pogled na Ribnico...z najstniškimi očmi.

Ko začne sonce tako žgati, kot je bilo kar nekajkrat to poletje, lahko razmišljaš le o tem, kje je najbližja senca. Pa se prestavljaš iz enega lokala v drugega, medtem ko nate letijo očitki, da ne delaš nič drugega, kot popivaš. Kdo pa se ob tem vpraša, zakaj je tako?

Še eno poletje se bliža h koncu, zabav, ki bi se morale na prostem vrstiti druga za drugo, pa ni bilo od nikoder. Ponovno. Kje so koncerti, pa razne druge prireditve, ki bi v naš kraj pripeljale kakšne znane obraze? Pot jih v naše mestece zanese le v primeru, ko potujejo skozenj na morje. Četrtekovi poletni večeri na mestni ploščadi v Kočevju so dolgočasni, so mi potarnali moji kočevski sovrstniki. Mi pa še teh nimamo...Za 'vstopnico' do najbližje zabave mora poprečen ribniški mladec ali mladenka potrošiti kar 2280 SIT, in s tem plača samo avtobusni prevoz do Ljubljane in nazaj! Čemu se vsaj del zabave ne zgodi v Ribnici?

Ribnica potrebuje dogajanje. Manjka nam dom za mladino, kjer bi se glasba vrtela dan in noč. Da ne bi motili okoliških prebivalcev, bi 'dom zabave' morda postavili ob poti proti Otavicam...Nekateri so si ga že...tudi brez dovoljenj!

A ne samo za mladino, tudi za generacijo srednjih let in starejše ni skoraj ničesar. Parkirni prostor pri Miklovi hiši je osrednji prostor, zato bi lahko nanj vsak petek postavili živo dogajanje. Od 20. do 23. ure bi se na njem lahko zvrstili naši glasbeniki.

V ribniškem Gradu so si zavetje poiskali mamilaši, nas druge pa izrinili iz njega. Lahko bi bilo obratno. Ob Bistrici bi lahko postavili nekaj stojnic, okrog božiča pa bi bilo ob njih še posebej veselo. Lahko bi se tudi drsali po Bistrici, se ob njej kepali in hkrati pogreli s čajem in kuhanim vinom. Tudi ribniški sejem ni več to, kar je nekoč bil. V sprevodu ni moč zaznati ribniške identitete. Predstavljajo se obrti in društva iz drugih mest, obdržala se je le ribniška pihalna godba. Včasih so vrste popolnjevali kinologi, zdaj bi lahko vrinili motoriste...

To se je ravnokar pletlo po moji glavi...kaj se pa tke v drugih?

Ena iz vrste mladih

VLADIMIR ANDOLJŠEK,

kapetan bojne ladje vojne
mornarice Kraljevine Jugoslavije

Skoraj vsaka tretja slovenska rodovina ima v svoji sredini, tako vsaj hkrati trdijo statistiki in genealogi, kakšnega generala - admirala ali pa vsaj pomembnega častnika - poveljnika, narodnega heroja... Že sem mislil, da v rodovini Andoljškovih niso premoogli višjega častnika od podpolkovnika... Potem sem slučajno dobil v roke zapiske o slovenski pomorski zgodovini, kjer je bil omenjen tudi kapetan fregate Vladimir Andoljšek, ki se je 1938 v Boki Kotorski poklonil spominu svojih padlih tovarišev.

Gre za človeka, ki sem ga uporno iskal, seveda s presledki, polnih devet let! Nazadnje sem našel ne samo njegove sorodnike, temveč tudi novo rodovniško vejo - breško-črniško-goričevaško (1660-1841) oziroma jurjeviško-ljubljansko-kranjsko vejo (1841-1960), ki je pripadala osnovnemu rodovniškemu deblu - andolskemu! Namreč, Andol(j)škovi izvirajo iz zaselka Andol v Slemenih (Ortneški graščinski urbar, 1598). Znana so tudi tri vzporedna debla: sodraško, žimarsko in retijsko oziroma velikopoljansko.

Kako sem našel omenjeno vejo, sem podrobno opisal v Vojno-zgodovinskem zborniku (8/2000) Vojnega muzeja v Logatcu, v Pomorskem muzeju "Sergej Mašera", v Piranu pa bodo obiskovalci Marijan F. Kranjc je v Rešetu že objavjal svoje članke, ki so plod njegovega raziskovalnega dela. Leta 1998 je tako napisal Rodovnik Andoljškovih, leto kasneje pa smo objavili še Prvi spisek tlačenov Slemen. Kranjc se je namreč leta 1960 priženil k Andoljškovim iz Ortneka in na pobudo pokojnega svaka, dr. Ladislava Andoljška, sestavil rodovnik Andoljškovih od 1520 do 1990.

Avtor prihaja iz Prekije, s starši pa se je preselil v Kočevje in bil 1954. med prvimi maturanti na

našli tudi skromno zapuščino Vladimirja Andoljška - srebrno mornarsko uro! Tukaj naj navedem samo nekaj osnovnih podatkov, ki bi eventualno zanimali bralce Rešeta.

Vladimir - Albin Andoljšek je bil rojen 28. 2. 1895 v Dragi pri Kočevju, v družini učitelja Bernarda Andoljška in matere Ane Jezeršek. Njegov oče

Bernard pa je bil rojen 1865 v Jurjevici 11 pri Ribnici, očetu Francu in materi Margareti Arko. Stari oče Michael Andolschek, rojen 1822 v Goriči vasi 50, se je 1841 priženil k Agnes Louschin v "Jurjovic 11", pa je tako nastala nova "jurjeviško-ljubljansko-kranjska veja", ki se je s smrtjo Vladimirja (1960) in brata Mirka verjetno tudi končala.

Jurjeviški del Andoljškove veje je štel tri rodove, zadnji pa je imel kar devet otrok. K Andoljškovim v Jurjevici 11 se je k Andoljškovi Mariji priženil Lovšinov (iz Jurjevice 30), medtem ko se je Janez priženil k Rusovim v Jurjevico št. 13. Od ostalih fantov je Bernard šel med učitelje, druga dva (Jožef in Melhior) pa sta šla "s trebuhom za kruhom" v ZDA, zato bi njune potomce kazalo iskati med izseljenci v ZDA. Ali kdo od Andoljškovih iz Jurjevice pripada omenjeni veji (potomci Janeza s števil. 13), ne vem, saj se niso odzvali za sodelovanje.

Nadučitelj Bernard, ki je bil verjetno med prvimi šolniki iz Ribnice, je nazadnje živel v Ljubljani. Imel je še tri otroke: sin Mirko je bil inženir v Sarajevu (umrl brez otrok), hčerki Vida in Vanda pa sta se poročili v Kranju in Ljubljani, kjer imata številno potomstvo.

Vladimir je bil po končani gimnazij novembra 1914 sprejet kot aspirant v avstroogrsko vojno mornarico. Dne 1. 11. 1917 je napredoval v poročnika fregate. V Almanahu omenjene mornarice za 1918 je omenjen na str. 535 pod številko 309. V Ljubljani sem našel upokojenega pomorsko-tehničnega polkovnik A.P., ki se še dobro spominja, da mu je bil Vladimir Andoljšek poveljnik na ladji.

Po zlomu Avstro-Ogrske je Vladimir prestopil v vojno mornarico kraljevine SHS - Jugoslavije. Specializiral se je za telegrafsko stroko, nazadnje

Sestavljamo RIBNIŠKI MOZAIK

kočevski gimnaziji. Potem je odšel na Vojno akademijo v Beograd in od 1957-1990 služboval v JLA. Dvajset let je služboval tudi v Sloveniji kot pripadnik vojaško varnostne službe, bil načelnik varnostnega oddelka, nazadnje pa načelnik učno-operativnega oddelka 9. armade, na generalskem položaju.

Pod motom "Proti svojemu narodu se ne moreš boriti!" je leta 1999 v reviji Borec objavil 325 strani obsežno študijo Balkanski vojaški poligon.

Dve leti kasneje je v isti reviji izšla še njegova 150 strani dolga antropološka študija Slovenska vojaška inteligenca - generali in admirali, letos pa sledi še drugi del z naslovom Slovenska vojaška inteligenca - častniki, podčastniki, vojaki - mornarji, prostovoljci in drugi. V ta drugi del spada tudi že objavljeni prispevek v Vojno-zgodovinskem zborniku 8/2002 Vojnega muzeja v Logatcu.

Trenutno pripravlja varnostno študijo z naslovom Zarote in atentati na Tita. (Op. ured.)

pa je bil načelnik podčastniške telegrafske šole v Šibeniku. V t.i. "Rang listi ukaznog osoblja kraljevske mornarice" z dne 6. aprila 1941, je pod št. 20 omenjen tudi kapetan bojne ladje Andoljšek Vladimir B., ki je dobil čin 28. 6.1939, po končanem tečaju za višje častnike.

Po kapitulaciji Jugoslavije je bil od 1941 do 1945 vojni begunec v Švici. V Jugoslavijo se je vrnil decembra 1945 in dobil pokojnino. Leta 1953 se je poročil z Marijo Bežek, vendar v zakonu nista imel otrok. Živela sta na Bledu, v Piranu in v Ljubljani. Vladimir je umrl novembra 1960 v Ljubljani, kjer je tudi pokopan.

Kapetan bojne ladje Vladimir Andoljšek ima vsekakor svoje mesto v slovenski pomorski zgodovini in med slovensko vojaško inteligenco.

Marijan F. Kranjc,
generalmajor v pokoju, Ljubljana

Z izleti popestrili vsakdanjik rib- niških invalidov

Društvo invalidov Ribnica aktivno deluje po smernicah, ki so bile sprejete na občnem zboru društva v mesecu marcu. Tako je imel upravni odbor dve seji, na kateri so bili vabljeni tudi člani nadzornega odbora. Obravnavali smo tekočo problematiko. Tudi socialnozdravstvena komisija je imela dve seji. Organizirali smo več izletov, in sicer: 23. marca je 28 invalidov odšlo v Veliko Kladušo, 13. aprila si jih je 51 ogledalo Benetke, ravno toliko pa jih je 22. maja odšlo še v Lenti. Zaradi velikega zanimanja smo se 15. junija skupaj s 35 invalidi še enkrat odpeljali v Veliko Kladušo.

Izpolnjevali smo tudi program za ohranjanje zdravja invalidov ter organizirali vrsto izletov za zdravje, kot je bil 13. junija v Izolo, kjer se je kopalo 36 udeležencev, kar 54 pa se jih je 27. julija odpravilo še v Laško. Članom smo omogočili tudi letovanja v Čatežu, ki je bilo od 23. do 30. junija. Za vsakega invalida je za izlet društvo prispevalo po 2.000,00 sit, za letovanje pa smo vsakomur podarili eno masažo telesa.

V maju so člani upravnega in nadzornega odbora obiskali težke in starejše invalide po domovih ter v Domu starejših občanov v Kočevju in Ponikvah. Za težke invalide smo 18. avgusta v gostilni Urška v Zamostcu priredili tudi piknik.

40 naših članov se je 25. maja udeležilo tudi vsakoletnega srečanja invalidov dolenske in belokranjske regije v Novem mestu, prav tako pa se je delegacija našega društva udeležila tudi proslav družtev dolenske in belokranjske regije ob njihovi 20-letnici. Prva je bila 18. aprila v Črnomlju, druga 15. junija v Trebnjem, tretja pa 24. junija v Novem mestu.

Pohvalimo se lahko tudi glede zbiranja podpisov za referendum za interese invalidskih organizacij. Zbrali smo 310 podpisov, kar je glede na število članov našega društva zelo visoka številka v Sloveniji.

Konec meseca septembra bomo organizirali izlet na turistično kmetijo v okolici Pivke. Prijave sprejemamo v pisarni društva v uradnih urah, in sicer: v ponedeljek in petek od 9. do 11. ure. Upajmo, da se bomo imeli tako lepo kot na vseh dosedanjih izletih in srečanjih.

Predsednik društva
Alojzij Mihelič

REŠETO

POLICIJSKA KRONIKA

(od 24. 7. do 12. 08.)

V navedenem obdobju je Policijska postaja Ribnica obravnavala 24 kaznivih dejanj, 7 kršitev javnega reda in miru ter 20 prometnih nesreč. Tu je izbor nekaterih izmed njih:

KRIMINALNA DEJANJA

V dveh primerih smo obravnavali poškodovanje osebnih avtomobilov, katerima je neznanec poškodoval več delov.

Na Travnih gori in pri Novi Štifti so do sedaj še neznan storilci vlomili v štiri vikende in od tam odnesli več različnih predmetov.

Občan iz Prigorice je prijavil, da so mu mladostniki na njivi ukradli nekaj storžev koruze. Ugotovljeno je bilo, da je omenjeni oškodovanec kasneje s kolom grozil enemu izmed mladoletnikov in bo zoper njega podana kazenska ovadba zaradi kaznivega dejanja ogrožanja varnosti z nevarnim predmetom.

V Ribnici je bilo vlomljeno v starejšo hišo, od koder so zmanjkale lovske trofeje. Storilca smo izsledili, trofeje pa vrnilo oškodovancu.

Še vedno obravnavamo kaznivo dejanje goljufije, ker dolžnik noče vrniti posojenega mu denarja.

Neznanec je na železniške tire nastavil več kamenja, tako da se je vlak zaletel vanj, pri tem pa se je poškodoval motor lokomotive.

Ob intervenciji v gostinskem lokalu v Loškem Potoku smo obravnavali tri kazniva dejanja poškodovanja tuje stvari in pet kaznivih dejanj lahkih telesnih poškodb. Prav tako je med prepričano kršitelj udaril oškodovanko po obrazu, da je bila lažje telesno poškodovana. Obravnavali smo še tatvino reg. tablic ter poškodovanje okna in police na stanovanjski hiši.

Neznani storilec je na njivi med Goričo vasjo in Otavicami izvršil tatvino ženskega kolesa rdeče barve, znamke ROG, neznanih števil. Obravnavali smo tudi 7 kaznivih dejanj izdaje nekritega čeka.

KRŠITVE JRM

V Sodražici smo posredovali, ko je izvenzakonski partner v pijanem stanju grozil partnerici. Ker je bilo pričakovati, da bo s kršitvijo nadaljeval, je ostanek noči prespal v prostoru za pridržanje na policijski postaji.

V enem primeru smo obravnavali nespodobno vedenje lastnika lokala do policistov, ki so opravili kontrolo glede kršitev JRM in obratovalnega časa.

V Ribnici je prišlo do spora med materama zaradi otrok, pri tem je bila ena še posebej predrzna in bo predlagana sodniku za prekrške.

V gozdu sta se sprla mejaša glede podrtega drevesa in bosta zadevo reševala pri sodniku. Obravnavali smo tudi spor med zakoncema, spor med Romi v romskem naselju v Lepovčah ter preprič in pretep med mladoletniki.

PROMETNOVARNOSTNI POJAVI

Obravnavali smo 3 prometne nesreče zaradi nepriklone hitrosti ter dve nesreči zaradi prekratke varnostne razdalje.

Ena izmed njih je bila na lokalni cesti Dolenja vas - Rakitnica, povzročil pa jo je voznik osebnega avtomobila zaradi napačne strani vožnje. Vozil je tudi z 2, 64g/kg alkohola v krvi.

Obravnavani sta bili prometni nesreči zaradi

ZAMOSTEC ŽE DESETIČ S HARMONIKAŠI

Veliko ljubiteljev harmonike seje zbralo v Zamostcu, kjer je potekalo 10. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev iz cele Slovenije pa tudi iz tujine.

Že lepo vreme je prispevalo svoj del k dobro organizirani prireditvi. Z nekaj besedami je predsednik kluba harmonikarjev Franc Lesar pozdravil vse, ki so prišli igrati in poslušati na vrt gostilne Urška v Zamostec. Tekmovanje je povezoval član ansambla Vasovalci, ki je v sproščenem in zabavnem tonu vabil nastopajoče na oder - 24 tekmovalcev, od katerih je bilo sedem domačinov.

Največ tekmovalcev je bilo v kategoriji do 12 let, in sicer 11. Prvo mesto je osvojil Tibor Derganc iz Novega mesta. V drugi kategoriji, od 13 - 18 let, je bilo osem tekmovalcev, od katerih je prvo mesto osvojil Matic Ceglar iz Škofljice. V kategoriji od 18 - 45 let pa sta se srečanja udeležila le dva tekmovalca in komisija se je odločila dodeliti

prvo mesto Marjanu Zupancu iz Ivančne Gorice. V skupini veteranov pa je zmagal najstarejši tekmovalac, Franc Škufca s Škofljice.

Komisijo so sestavljali: Lado Krže (predstavnika kluba Urška), Stane Modic (Ljubljana) in Silvester Vlašič (član ansambla Vasovalci).

Zmagovalci so prejeli lesene kipe harmonikarja, ki jih je prav za to priložnost izdelal domačin, znani rezbar Drago Košir mlajši. Prav tako je izdelal tudi spominske krožnike, ki so jih prejeli prav vsi ostali nastopajoči tekmovalci. Ker je bilo to 10. srečanje, je bila podeljena tudi jubilejna nagrada za desetletno sodelovanje, in sicer Antonu Kljunu iz Prigorice.

Za konec so vsi harmonikarji skupaj zaigrali še Avsenikovo skladbo Na Golici. Tako se je uradni del srečanja končal. Za zabavni del srečanja pa so poskrbeli člani ansambla Vasovalci, da je bilo prijetno vzdušje med poslušalci do zgodnjih jutranjih ur.

Ob tej priložnosti bi se za pomoč pri organizaciji te prireditve zahvalili Javnemu skladu za kulturne dejavnosti iz Ribnice, Transportu Štupica za avtoprikolico ter ne nazadnje tudi vsem, ki ste se prireditve udeležili.

*Franc Lesar, Klub harmonikarjev Urška
Fotoarhiv 'Urška'*

napačne strani vožnje ter neupoštevanja prometnega znaka. Povzročitelja sta vozila brez vozniškega dovoljenja. Na lokalni cesti pri naselju Sajevec pa je pred vozilo nenadno skočila košuta. V nesreči sta bila voznica in sopotnik lažje telesno poškodovana.

OSTALI POJAVI

Ob kontroli gostinskih lokalov je bilo v dveh primerih ugotovljeno, da sta odprta po dovoljenem obratovalnem času in bosta napisani poročili na inšpekcijske službe.

V Gornjih Lepovčah so trije romski psi napadli nemškega ovčarja, ki je ležal pred domačo hišo. Občan iz Otavic pa je prijavil, da se ovce, ki so last Romov, pasejo po drugih travnikih in delajo škodo.

V Jurjevici je prišlo do požara na gospodarskem posloplju, ko se je lastnik s traktorsko prikolico zaletel v del električne napeljave in pri tem povzročil kratek stik. Nastala je večja materialna škoda.

Foto Milan Glavonjič

V naselju Lepovče se je 25. 7. v jutranjih urah pojavila medvedka, ki se je zelo nenavadno vedla; se zaletavala v hiše, drevesa in ograje. Medvedko je uplenil lovec iz LD Ribnica.

V istem naselju je bil medved opažen še enkrat, tokrat v večernih urah 31.7., vendar pa kasneje o njem ni bilo več sledu.

*Mirko Ješelnik
komandir PP Ribnica*

FRANC KOŠIR,

suhorobar iz Kota pri Ribnici

Ninin dedi (ata) je v svojem prostem času polno zaposlen. Poleg kmetovanja se še vedno veliko ukvarja s suhorobarstvom.

Ko je gospod Franc Košir, suhorobar iz Kota pri Jurjevici, sedel na svoj vrtljivi stolček in začel prikazovati postopek ročnega izdelovanja rešeta, je v prostoru zavladala taka tišina, da bi se še najmanjši oblič slšal, če bi padel na preprogo.

In v nekaj vztrajajočih trenutkih tišine smo lahko dojeli, za kaj pravzaprav gre: za tihotno delo, polno potrpežljive vztrajnosti, marljivosti, ponavljajočih se gibov in prijemov..., kot bi predli časovne nitke..., pa vendar v vsej svoji umirjenosti toplo domačno, preprosto in prijetno: kot iz starih časov..., kot iz pravljic...

Gospod Franc Košir nas je obiskal v šoli, s seboj pa je prinesel same zanimive predmete, kot je, denimo "sponkač" na vzvod, ki je videti kot stojalo, deluje pa tako, da se sila teže preko stopala prenese na spenjalo, s pomočjo katerega se sponka obdrži lepo in na pravem mestu v lesenem obodu. Naše zanimanje je pritegnila razstava drobnih pripomočkov za izdelavo večjih ali manjših sit in rešet, ki si jih je suhorobar pripravil, da so mu bili pri roki.

Čudili smo se lepo oblikovanim obodom različnih velikosti, ki so jih že prej pridobili iz svežega jelovega oz. bukovega lesa, sušenega na prepihu, opazovali pa smo tudi mreže različnih kвалitet: pocinkane, nerjavne, plastične.

Gospod Franc Košir iz Kota pri Ribnici ne bi bil pravi suhorobar, če ne bi svojega obiska polepšal še s krošnjico za "Urbančka" in čedno zbirko zares imenitnih sit in rešet, ki se uporabljajo za različne namene: sejanje moke, žita... Nekaj posebnega med siti je tako imenovano "pekovsko", saj nima navadnega križa preko mreže, napete čez dno, pač pa iz žice prav umetelno oblikovano zvezdo. Takoj za njim smo občudovali še "livarsko sito", ki ima leseni del dvojno utrjen in mu pravijo tudi "dupler".

Med prinesenimi rokodelskimi umetninami je bila pogledu prijetna zajetna in v celoti lesena reta, dandanašnji namenjena bolj za okras, nekdanj pa uporabna za "vejanje" oz. odstranjevanje plev, danes pa lahko za sušenje zelišč... Ta izdelek ne sodi več na delovno področje našega gosta, saj on v prvi vrsti izdeluje prav rešeta in sita.

Da pa je to res, nam je, priden kot mravlja, dokazal na kraju samem. Čisto za vse otroke našega razreda nam je v eni šolski uri izdelal tudi po več sitc, kajti preizkusili smo in ugotovili, da ga ni čez mojstra! Samo redkim (lahko bi šli k gospodu v uk, saj imajo očitno v sebi nekaj tega talenta!) je podvig, izdelati pravo malo sitce, uspel. Priznati moram, da tudi meni ni šlo najbolje, tako se mi je gospod Franc Košir prav prikupil, ko mi je poklonil rešetce in sita.

V zameno za njegov trud smo mu vsaj narisali suhorobarja ali zdomarja, za slovo pa mu po njegovi izbiri zapeli tisto lepo domačo ljudsko pesem: V dolinci prijetni.

Našega gosta smo še poprosili, da nam odgovori na nekaj vprašanj v zvezi z njegovim delom. O tem si lahko preberete v nadaljevanju.

Koliko let ste že suhorobar? (Blaž, Tadeja, Maja T.)

Ljubiteljsko se ukvarjam s sitarstvom od otroških let.

Koliko časa delate en izdelek? (Tim)

Ovisno od izdelka.

Kje (od koga) ste se tega dela naučili? (Simon, Danilo, Manca, Nina, Sara)

Od svojega očeta.

Koliko časa ste se to učili? (Ines J.)

Bil sem vedno poleg. Pri tem se naučiš.

Kaj izdelujete od suhe robe? (Timotej, Manca)

Sita, rešeta, tudi krošnje.

Ali je to vaš poklic? (Sara, Tadeja)

Ne.

Ali imate poleg te službe še kakšno? (Anja T.)

Sem upokojenec.

Kaj vse delate? (Simon, Nina, Nejc, Anja O.)

Na kmetiji pomagam sinu in izdelujem sita.

Ali je težko izdelovati suho robo? (Tim)

Če si navajen, ni težko.

Kako se počutite, ko opravljate to delo? (Simona)

To delo me sprosti.

Je za vas prijetno delo, ko izdelujete na primer rešeto? (Anja T., Anja O., Sara, Tadeja)

Izdelati rešeto in vsa sita - je prijetno delo.

Ali delate to delo vsak dan? (Manca, Simona, Miran)

Ne.

Je veliko zaslužka? (Sara, Tim, Danilo, Anja T.)

Ne.

Kdo kupuje vaše izdelke? (Sara)

Izdelki gredo po vsej Evropi.

Ali vsak dan prodajate robo? (Danilo)

Ne.

Ali ste kaj hodili po svetu in na katerih sejmih ste že prodajali? (Timotej, Simona)

Bil sem v Nemčiji, Avstriji, Italiji in po Sloveniji.

Kako ste se počutili, ko ste bili na obisku v drugi državi? (Miran)

Je prijetno, vendar težko zaradi neznanja tujega jezika.

Kaj delate v prostem času? (Sara)

Nikoli ga nimam...

Ali ste že veliko prevozili s konjem? (Urška)

Kot otrok...

Ob obisku tega zanimivega gosta sem se tudi sama spomnila, kako je moj pokojni ded Ludvik Govže izdeloval s pomočjo stružnice drobcene spominke za mali "rib'nški pušeljc".

Nam, otrokom, pa je bilo tako vabljivo priti kdaj v njegovo delavnico in se igrati v žaganju z ostanki, ki niso bili primerni za prodajo...

Dobljeno znanje se je v preteklosti - predvsem po rodovni liniji - prevzemalo in na novo obogatilo. Lahko bi se reklo, da se je prenašalo iz roda v rod kot nekakšno ljudsko izročilo, da pa mu je novi čas dodajal še nove obraze, ki se začenjajo prilagajati potrebam sodobnega trga. Tako je med suhorobarji, ki so se ali se še ukvarjajo z lesostrugarstvom, tudi moj stric Vinko z Brega, pa gospod Anton Govže iz Zapotoka, Govžetovi iz Sušja...

Spominjam se znova dedove skromnosti, pa skrbi stare mame, ko je drobne predmete nesla k izdelovalcu, ki je znal "vezati pušeljc", in v napetosti trepetala, ali bodo izdelki ustrezali ali ne in kolikšno bo skromno plačilo, ki ga bo dal prodajalec kot le manjši delež izkupička od prodaje.

Mi, otroci, pa smo bili takrat navdušeni nad malimi umetninami, ki so nastajale s pomočjo različnih dlet, ko jih je ded spretno "vrttil" v rokah in smo komaj čakali, da odreže majceno skledico, "kelšček", valjarček... z vrteče se lesene palice na stružnici...

*Strnila v celoto in fotografirala:
Polona Golouh,
prof. raz. p.*

REŠETO

O, TI SREČNO MOJE OTROŠTVO!

Vzgojiteljci Sabini Starc in varuhinji Adrijani/Blanki Pucer še enkrat prisrčna zahvala za skupne ure, ki sta jih delili z našimi otroki. Vsi starši smo se jima iskreno zahvalili že na zaključnem srečanju v Otavicach pri Jelenih, kjer smo preživeli čudovito poletno popoldne, ki se je podaljšalo v večerne ure.

Piknik smo organizirali in izvedli starši. Lastnik prijetnega doma pri Jelenih g. Andoljšek pa nam je za ta dan omogočil brezplačno uporabo vseh prostorov.

Prav vsak izmed nas je dobrovoljno prispeval po svojih najboljših močeh, da je bilo to popoldne pravzaprav nepozabno. Upamo in želimo si, da tudi za Sabino in Blanko, saj je že prišel trenutek, ko nam je težko - posloviti se. Slovesu sledi snidenje: novo sožitje z naslednjo generacijo v novi skupini. Otroci, ki so medtem prerasli vrtec, pa prihajajo v objem "čisto prave" učiteljice. Za otroke, ki so končali malo šolo, je napočil čas urejanja spominov in miselne, pa tudi materialne priprave na čas obveznega osnovnega šolanja. Obstajajo knjige, v katerih avtorji želijo poudariti pomen prvih let otrokovega bivanja, razvoja, rasti, spoznavanja, učenja in druženja z vrstniki za nadaljnji razvoj osebnosti, kot tudi za razvoj oz. oblikovanje njegovega življenja in umetnosti sobivanja z ljudmi. Nekoč bodo mladi že kot odrasli morda prišli do ugotovitve gospoda s sivo brado Roberta Fulghuma: "Vse, kar moram vedeti, sem se naučil v vrtcu."

Starši iz skupine Mravljic smo opazili trud vzgojiteljice Sabine in varuhinje Blanke, da bi bilo našim otrokom otroštvo čim bogatejše, zanimivo, prijetno, saj sta si vztrajno prizadevali omogočiti

otrokom številne izkušnje, povezane z učenjem preko različnih iger oziroma pestrih dejavnosti v mnogih kotičkih.

Z otroki sta se tudi veliko pogovarjali, jim omogočali priložnosti za spontano razvijanje poslušanja, govora, likovnega in gibalnega izražanja ter spodbujali njihovo ustvarjalnost.

Ob priložnostih, kot so skupne predstavitve otrok staršem, planinski pohodi, plavanje..., sta se tortno povezovali z vzgojnim timom vjoličnega

vhoda (Darka Knafelj in Bernarda Topolnik) ter z vodjo programa Korak za korakom Darjo Šilc, kot z mnogimi (tudi zunanji) sodelavci, ki so želeli s svojim znanjem obogatiti spoznavni svet otrok ali jim nuditi večje ugodje in udobje (pogostitve, obiski na domu, izdelava igrač, ipd.).

Na predlog staršev sta med drugim vključili v otroški vsakdanjik v vrtcu redno umivanje zob po vsakem obroku, za nas starše zelo dobrodošlo, tako rekoč neprecenljive vrednosti, v prvi vrsti pa seveda za otroka, četudi se ta pomena le-tega sprva še ne zaveda povsem.

Z najmlajšimi je to opravilo naporno, zato smo veseli, da sta vzgojiteljici na vjoličnem vhodu to navado vpeljali. Lažje je otroku razložiti, da to spada k obеду, če povsod, kjer jedo, sledi čiščenje zob, kjer pa tega ni mogoče (gostilne), pa si vsaj izplaknejo usta z vodo.

Vemo pa, da je človeku za zdravje potrebno tudi vsakodnevno gibanje na svežem zraku, gibalne dejavnosti, zdrava prehrana, sprostitve... In priznati je treba, da našim otrokom z vstopom v vrtec to ni bilo odvzeto. Tako smo lahko zadovoljni, da so bili vključeni v program Korak za korakom, ki je s svojo metodologijo to predvideval.

Otroci se bolj kot v običajnih programih lahko izražajo v skladu s svojo osebnostjo, naučijo se sprejemati in tolerirati drugačne od sebe, nekoliko pa se seveda tudi obrusijo drug ob drugem, posebej svoje slabe lastnosti, ki naletijo na slab odziv. Pohvaliti je treba vzgojiteljice in varuhinje, ker so svoje delo dobro, prizadevno in korektno izpeljale.

Vemo, da se tudi druge vzgojiteljice in varuhinje trudite po svojih najboljših močeh v dobro otrok. Zato naj lepe besede veljajo tudi vam. Vodstvu vrtca, ki skrbi za sožitje zaposlenih in otrok, je najlepši kompliment izrekla mamica, ki so ji predlagali, da bi ob službi v Ljubljani vozila otroka s seboj. Rekla je: "Ampak noben vrtec ni tako dober in prijazen do otrok kot naš v Ribnici."

Polona in Ladislav Golouh

Foto Polona Golouh

HIŠE IN GRADOVI

Igra je svojevrstna, svobodna in ustvarjalna dejavnost. Vpletena je v življenje vseh otrok. Otroci se igrajo zato, da zadostijo notranji potrebi. Značilno za vsako igro je, da je otrok v njej udeležen. V otrokovi igri se sprosti domišljija. Otroci v igri sam krmari svojo domišljijo, dela tako, kot je njemu všeč, zato je igra povezana z njegovim zadovoljstvom...

Igrače iz naravnih materialov, zlasti iz lesa, pa imajo otroci še posebno radi. Les je topel, domač, mehak in dišeč ter zdrav za igro, otroka pa zbližuje tudi z naravo in ustreza zdravstveno-higienskim zahtevam.

S takšnimi igračkami pa so nas razveselili Zajkrajškovi iz Sajeveca. Vsaki skupini v ribniškem vrtcu so podarili hišo in grad iz lesa. Otroci ob teh igračah zelo uživajo, sestavljajo, povezujejo, dograjujejo in se prepuščajo svoji domišljiji.

V imenu vseh otrok in vzgojiteljic se družini Zakrajšek zahvaljujem za kvalitetne igrače, ki so jih prispevali našim najmlajšim in z njimi popestrili ter obogatili njihovo igro.

Tekst in foto: vzgojiteljica
Andreja Marolt

JOGA ZA BOLJŠE VSAKDANJE ŽIVLJENJE

Zakonca Suljević, inštruktorja joge

Beseda joga ima vzhodnjaški pridih, ker tudi izvira iz nam, miselno in duhovno, raznolikega sveta. Zaradi kvalitet, ki jih vsebuje in so jih prepoznali že mnogi po svetu, pa je joga postala uveljavljen način za izpopolnjevanje človekove osebnosti tudi v zahodnem svetu. Vsak si izbere tisti njen del in tista vodila, ki jih v danem trenutku potrebuje ali so mu kako drugače blizu; zakonca Suljević sta si tako izbrala "Jogo v vsakdanjem življenju". Že sam naziv nakazuje realnost, v katero je omenjeni sistem joge vpet, saj skuša pomagati človeku v vsakdanjem življenju: da vzdržuje psihofizično zdravje oz. si ga izboljša, lažje rešuje življenjske probleme, se ga stresi manj dotaknejo, na življenje gleda optimistično in je poln energije, volje, zadovoljstva ter sprejema okolje in ljudi take, kot so.

Darinka in Šele Suljević sta tudi tista, ki sta sistem "Joga v vsakdanjem življenju" prva prinesla na ribniški in kočevski konec. Leta 1998 sta na pobudo prijateljev in številnih ljudi, ki so si želeli nekaj storiti zase, začela s poučevanjem v Ribnici, kmalu zatem pa tudi v Kočevju. "Danes sta v obeh krajih po dve skupini, začetni in nadaljevalni, in vse skupaj nekaj čez 60 ljudi, ki se z jogo ukvarjajo redno, nekaj pa je še tistih občasnih," pripoveduje ga. Darinka. Zaradi številčnosti in zaradi novih potreb po inštruktorjih te joge, sta lani ustanovila "Društvo Joga v vsakdanjem življenju Ribnica", ki se skupaj še z desetimi društvi združuje v Slovensko zvezo društev tega sistema joge. "Res je tudi, da je vse najino privatno življenje čisto podrejeno temu. Z jogo (tega sistema) se ukvarjava že 14 let, 12 let sva vse investicije pokrivala sama in tako vlagala v svoje znanje. Če danes pogledam nazaj, sva 10 let namesto na počitnice na morje hodila na študij joge v tujino, da sva pridobila res kar največ znanja in izkušenj," razlaga ga. Darinka o potrebnosti in zahtevnosti znanja joge za poučevanje in pridobitev naziva inštruktor "Joge v vsakdanjem življenju".

"To ni nobena religija in ne sekta, nobena mistično religiozna zadeva, je le sistem, ki omogoča in pomaga človeku srečno in uspešno živeti. Dokaz za to je verificiranost te šole, tega sistema tudi v Sloveniji. Na Fakulteti za šport v Ljubljani ima kot

edina izmed različnih šol joge verificiran program, kjer morajo kandidati za pridobitev naziva, licence inštruktor, opraviti izpite - seveda poleg večletnega obiskovanja vadbe joge in seminarjev, obvladanja joge (kar morajo dokazati pri učitelju joge) ter rednega udeleževanja seminarjev pri nas in v tujini (najmanj 1 x mesečno). Licenco moraš tudi vsako leto (preko hospitacij in seminarjev) obnavljati, za kar je v Sloveniji zadolžena Slovenska zveza društev joge v vsakdanjem življenju," je razložila ga. Darinka, "seveda pa, če ni veselja, ne zdržiš tega," je še dodala.

Nekaterim že samo ime 'joga' zveni tako oddaljeno, skoraj mistično. Zato pričakujejo, da bodo morda tudi vaje, ki jih je potrebno izva-

Človek že od nekdaj poskuša razumeti samega sebe in svet, ki ga obdaja, da bi s pridobljenim znanjem omogočil sebi in soljudem lažje in srečnejše življenje.

jati, za njih prezahtevne. So njihovi predsodki upravičeni?

"Sploh ne. Res je, da ljudje jogo zelo malo poznajo in imajo o njej le delno predstavo. Kdor pa jo obiskuje, je zadovoljen, ker dobro vliva na njegovo počutje. Naj povem, da za začetek vadbe ne potrebuješ drugega kot interes, voljo, trenirko in odejo. Ni važno, ali si brez kondicije ali imaš kar nekaj kilogramov preveč, si majhen, velik, si misliš, da si premalo gibčen, okoren, prestar...itd. Joga je primerna za vse tiste (od otrok do 99. leta starosti), ki hočejo nekaj narediti zase, se ukvarjati s sabo in spoznavati sebe. Od tu se namreč vse začne in ne od zunaj, kot to največkrat počnemo. Za resnični uspeh in zadovoljstvo je nujno začeti

pri sebi."

Kako pa sploh poteka vadba joge pri vas? "Pri nas se začne joga s tedenskimi vajami. Dobivamo se 10 mesecev, od septembra do junja, 1 x tedensko po dve šolski uri. Najprej se naučimo sproščanja, tako da asane (t. j. vaje iz joge) začnemo z obrnjenostjo vase. Običajno naredimo zelo sproščeno 15 teh asan. Vsak prislunne svojim zmožnostim izvajanja, kajti na začetku še vsak spoznava svoje telo, kaj lahko naredi, česa ne zmore. Ob najmanjši bolečini mora s to asano prenehati - nadaljeval oz. izvedel jo bo lahko drugič, ko bo njegovo telo že toliko pripravljeno... Res je v jogi zelo pomembno, da si vsak zna prislunhiti, do kje iti. Pri vsaki vaji povem pozitivne in tudi negativne učinke, kar pomeni, da se pri določenih zdravstvenih težavah določene vaje ne smejo izvajati. Potem sledi pranayama (dihalne vaje), kjer se naučimo pravilnega dihanja, in na koncu je tu še meditacija. Večji del vadbe (več kot 45 min) zavzemajo asane, ostali deli pa so po 10 min. Napredujemo po stopnjah, vsako izvajamo 3 - 6 mesecev. Veliko gradimo tudi na pozitivnem mišljenju do vsega, do vseh živih bitij, ter na pravilni prehrani."

Je joga omejena na starost? Ali pa morda

pogojena z zdravstvenim stanjem?

"V naših skupinah so srednješolci pa tudi upokojenci, najstarejša udeleženka ima nekaj čez 70 let. Ni nobenih zadržkov glede starosti, spola ali sposobnosti, saj vsi vse naredijo, razen, če nimajo težjih zdravstvenih težav. Morda ne narediš takoj v prvem poskusu vsega, morda tvoje telo tega še ni sposobno, ampak skozi vaje jih vedno pripeljemo do tega. Na vadbah ni nikomur nihče konkurenca, saj mora vsak poslušati le svoje telo."

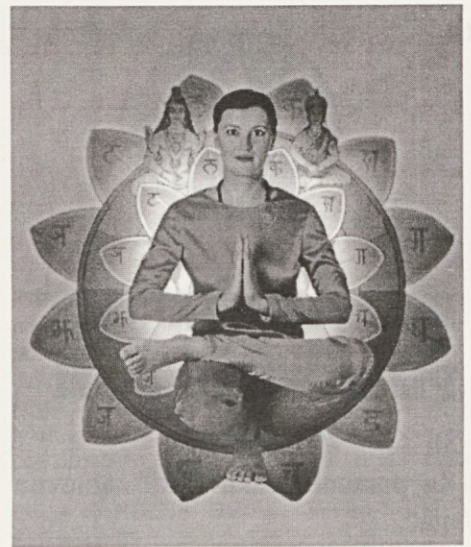
Jogo zdaj že marsikje vpletajo v del redne športne vadbe, terapij in jo propagirajo kot pomembno tehniko sproščanja. Kakšni so dejanski učinki te vadbe oz. kakšne opažajo vaši učenci?

"Nekateri so celo odpravili ali ublažili težave, ki so jih pestile prek 30 let. Odpravimo lahko glavobole, slabo koncentracijo, razne fobije, negativna čustva, težave dihal, ščitnice, prebavnega sistema, hrbtenice, sklepov, sinusov, alergij, pri-tiska in odvajanja vode, izboljša pa se nam psi-

hično počutje, vid, pridobimo na gibčnosti, izboljšamo spomin, koncentracijo, imamo več elana, energije, postanemo tolerantnejši, večje je poznavanje sebe in razumevanje drugih ter sveta okoli sebe. To so izkušnje tukajšnjih ljudi, ki so obiskovali našo vadbo. Seveda do takih rezultatov pridemo, če joga izvajamo redno: da poleg skupinske vadbe delaš doma še vsak dan vsaj 20 min. (idealno je od ene do dveh ur); rezultati potem ne morejo izostati - morda se pojavijo v 1. mesecu, ali enem letu... Zahteva pa vse to disciplino. Sicer tudi tisti, ki jogo izvajajo samo pri skupinski vadbi, opazijo efekte: pravijo, da se še 3 - 4 dni počutijo izredno dobro, optimistično. Moramo biti pa tudi realni: če si prišel že v težkem stanju (imaš npr. obrabljen hrustanec), ti tudi joga ne bo mogla pomagati.

Utemeljitelj sistema joge, "Joga v vsakdanjem življenju" je Mahamandalešvar Svami Mahešvarananda ali krajše Svami, indijski učitelj joge, ki je zaradi svojih izjemnih jogijskih in ostalih duhovnih sposobnostih prejel vrsto -tudi mednarodnih- priznanj. Letos mineva tudi 30 let, kar je prišel v Evropo (Dunaj) in začel pri svojem delu opazovati sodobnega človeka, kar ga je spodbudilo, da je združil starodavna jogijska spoznanja in svoje bogate izkušnje s spoznanji sodobne znanosti ter tako ustvaril celovit sistem, ki je danes razvejan po celem svetu. Učitelj M. Svami M., ki se poleg joge ukvarja tudi z ekologijo, mirom in toleranco med narodi ter o tem predava po celem svetu, je pogosto tudi v Sloveniji - bil je tako pri predsedniku države M. Kučanu in pri predsedniku vlade J. Drnovšku, pa tudi pri družini Suljevič na Bregu.

Joga

v vsakdanjem življenju

Vpis v začetni tečaj joga bo potekal od 1. do 30. septembra. Vadba se bo začela prvi teden v oktobru in bo pod strokovnim vodstvom inštruktorja joga.

Informacije so na voljo pri Darinki Suljevič, na tel.: - 836 99 00 (cel dan) - 041/397 789 (po 14. uri).

Kaj je joga?

Joga je celostna znanost o človeku. Sistematična jogijska vadba razvija zdravje, skladnost in uravnoteženost telesa, uma, zavesti in duše.

Cilji

"Joga v vsakdanjem življenju"

- Telesno zdravje
- Mentalno zdravje
- Družbeno zdravje
- Duhovno zdravje

Vadba

"Joga v vsakdanjem življenju"

Vadba je razdeljena na osem stopenj, ki obsegajo:

- Telesne vaje ali asane
- Dihalne vaje ali pranajame
- Tehnike sproščanja
- Tehnike meditacije

POGOVOR

Po določenem času imamo tudi vaje za pomlajanje telesa, duha in obraza; nekateri to že izvajajo, seveda so efekti zopet samo ob redni vadbi."

Razmišljate tudi o tem, da bi svoj program vadbe razširili?

"Načrtov je veliko: razširiti jogo na področje Loškega Potoka, Velikih Lašč in Dobrépolja; začeti 1 x tedensko z brezplačno vadbo za invalide v Dobrépolju in če bi bil interes tudi v Domu ostarelih v Kočevju; imeti skupino posebej za osnovnošolce in srednješolce; radi bi imeli tudi skupino samo z začetnimi, najenostavnejšimi asanami, katerih bi se lahko udeleževali res čisto vsi, tudi nosečnice itd. V tej skupini bi vsakemu posebej individualno sestavili vaje; če bi bil interes, bi radi imeli skupino samo za tiste s težavami s hrbtenico.....", sta Suljevičeva razlagala svoje načrte. Zavedata pa se, da tak obseg dela zahteva tudi nove pomočnike, zato je eden izmed glavnih načrtov za prihodnost tudi usposobiti nove inštruktorje. Predvsem pa...svojo življenjsko pomoč vlagati v razvoj celovitih osebnosti.

Zdenka Mihelič
Foto AP

KATEGORIZACIJA PLANINSKIH POTI

ali
Kaj pomeni "lahka", kaj "zahtevna pot"... ?

Kot ste že opazili, se pri vsakem razpisnem izletu pojavlja tudi rubrika, kakšna je zahtevnost poti. Vedno vas želimo namreč seznaniti in opozoriti, na kakšno pot oz. turo vas vabimo. To je prav, saj le tako lahko veste, kaj vas vsaj približno "čaka" na poti - ali je to lahka pot, pot brez klinov in žičnih vrvi (jeklenic) ali pa so le-te prisotne in bo potrebno uporabljati "pravilo treh opornih točk". Prav je, da kategorizacijo planinskih poti podrobneje razložim. Take opise najdete namreč tudi v planinskih vodnikih, na planinskih zemljevidih in smernih tablah na izhodiščih poti ter vam bodo prišli prav tako tudi pri samostojnem načrtovanju izletov in pohodov.

Komisija za pota pri PZS in GRS Slovenije sta leta 1986 zaradi vedno večjega obiska gora in naraščajočega števila nesreč pripravili napitke za kategorizacijo planinskih poti in preventivno dejavnost na planinskih poteh. Na podlagi sklepa Upravnega odbora PZS je bila kategorizacija planinskih poti uvedena leta 1991.

Planinske poti so glede na tehnično zahtevnost razvrščene v tri skupine: LAHKE, ZAHTEVNE in ZELO ZAHTEVNE. Razvrstitev, ki jo bom predstavila, velja za nadelane, označene in zavarovane poti ter seveda za poletno oz. kopno sezono, saj se v zimskih in zahtevnejših vremenskih razmerah zahtevnost poti lahko močno spremeni - marsikatera lahka pot postane v zimskem času zahtevna! Morda si bomo nekje proti začetku zime pogledali tudi to razvrstitev... Seznam vseh razvrščenih poti je bil objavljen v Planinskem vestniku leta 1992, številka 7-8, na straneh 301 - 309.

LAHKA POT: Pot, pri kateri si pri hoji ni treba pomagati z rokami. Kadar taka pot preči strmo pobočje, je dovolj široka, da omogoča varno hojo tudi manj izurjenim obiskovalcem. Od njih zahteva le pazljivost in kondicijo. Primeri: Koča pri Savici - Doma na Komni, Dom v Kamniški Bistrici - Kamniško sedlo. Vseh lahkih poti v Sloveniji je po podatkih Planinske zveze Slovenije 1307.

Plavanje

KEYLA ANDOLJŠEK PRIPLAVALA PRVO KOLAJNO

Državno prvenstvo za mlajše dečke in deklice uspešno za Ribničane

Kranj, 21. 7. 2002 - 50-metrski olimpijski bazen

Za naslov državnega prvaka med mlajšimi dečki in deklicami se je potegovalo 500 plavalcev iz vseh slovenskih klubov v vseh plavalnih disciplinah. Za Ribnico sta nastopila samo dva tekmovalca, in sicer Keyla Andoljšek in Nejc Lovšin. Oba sta namreč nadaljevala s treningi v Ljubljani na Iliriji in se pridno pripravljala na državno prvenstvo. To se jima je obrestovalo, saj je Keyla, in z njo Ribnica, prišla do nove kolajne. Na 50 m

prso je Keyla Andoljšek osvojila tretje mesto, Nejc Lovšin pa v isti disciplini osmo. Tudi na 100 m prso sta dosegla dobre rezultate: Keyla je zasedla peto, Nejc pa petnajsto mesto.

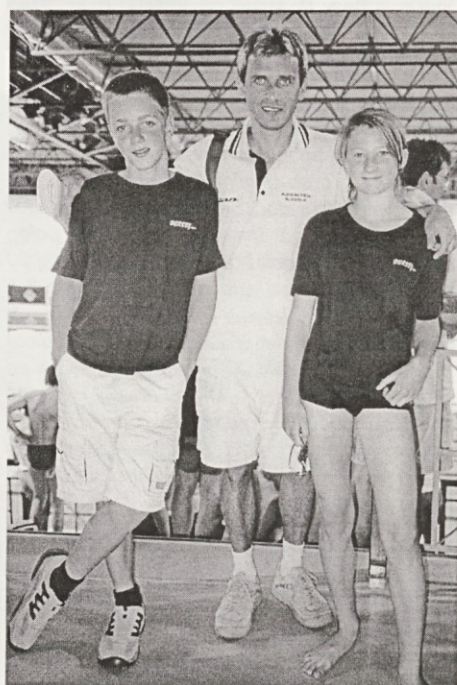
Počitnice so vzrok, da se prvenstva nismo udeležili v večjem številu, da bi hkrati bodrili ter se veselili prve kolajne z državnega prvenstva. So pa to storili navijači iz Žlebiča, ki so prišli tja bodriti svojo sovaščanko in navijati zanjo.

Drago Marjanovič

Foto: Barbara Andoljšek

Keyla na stopničkah

Nejc in Keyla s trenerjem

POHODI

SEPTEMBER

Datum: SOBOTA, NEDELJA,
8. - 9. 9. 2002
Kam: na RJAVINO (2532 m) -
VRBANOVE ŠPICE (2299 m)
Zahtevnost: ZELO ZAHTEVNA
Trajanje: 8 ur in 8 ur
Vodja pohoda: Zdenka Mihelič

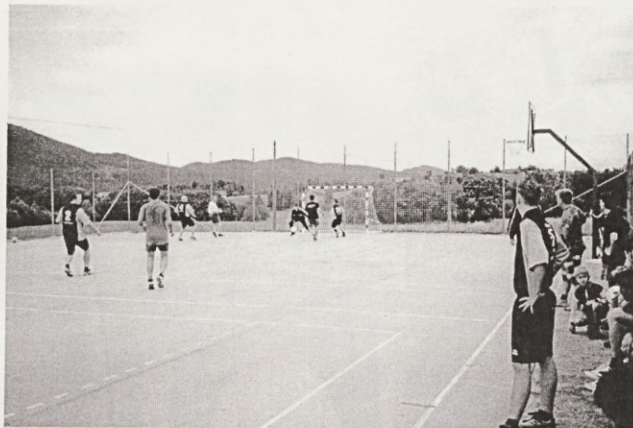
Datum: SOBOTA, 21. 9. 2002
Kam: na BAVŠKI GRINTAVEC (2344 m)
Zahtevnost: ZELO ZAHTEVNA
Trajanje: 12 ur
Vodja pohoda: Zdenka Mihelič

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijave, ura odhoda, cena, zborna mesto, prevoz...). Zato budno spremljajte plakate, prav tako pa tudi obvestila v naši oglašni omarici nasproti Miklove hiše!

Potoški nogometni turnir privabil vrsto občin

V Loškem Potoku je zadnje julijsko soboto potekal že 7. Pokal Travnika v malem nogometu. Tekmovanje je organiziral KMN Vodnar, potekalo pa je na igrišču v Podpreski, ker so na šolskem igrišču na Hribu ravno takrat potekala vzdrževalna dela. Na turnir se je prijavilo 8 moštev. Največ tekmovalcev je bilo domačinov iz Loškega Potoka in Drage, prišli pa so tudi iz občin Sodražica, Ribnica, Dobrepolje in celo iz Ljubljane.

Tekmovanje je bilo zanimivo, vreme pa tudi lepo, zato si je prišlo ogledat turnir veliko gledalcev. Pokal Travnika je prejšnja leta potekal vedno 31. julija, saj so se na ta dan spomnili dogodkov iz druge svetovne vojne, ko so leta 1942 Italijani požgali celo vas Travnik. Letos so ga organizirali 4 dni prej, da je bil v soboto, in si je tako marsikdo lažje prišel ogledat turnir, kot če bi bil med tednom. Na koncu tekmovanja je bila v Gostilni pri Kapcu podelitev pokalov in praktičnih nagrad. Prve tri ekipe so dobile pokal. Ekipe, ki je bila prva, je dobila tudi prehodni pokal, pokal pa se je podelilo tudi najboljšemu igralcu, strelcu ter vratarju turnirja. Praktične nagrade, ki so jih prispevali sponzorji turnirja, je prejelo

prvih pet ekip, glavni pokroviteljici turnirja pa sta bili Gostilna pri Kapcu ter Obrtna zbornica Ribnica. Turnir v malem nogometu za Pokal Travnika je postal že tradicionalen in je iz leta v leto bolj obiskan, zato lahko pričakujemo, da bo v prihodnjem letu še lepše sprejet.

Jože Zidar
Fotoarhiv ŠKD Breže

Uvrstitve:

1. ŠKD Breže, 2. Dnevni bar pri Birtku iz Loškega Potoka, 3. KMN Sodražica, 4. KMN Vodnar iz Loškega Potoka, 5. Union iz Ljubljane, 6. ŠD Ponikve iz Dobrepolja, 7. Poliestet-Pekarna Gorza iz Drage, 8. Ta rdeči iz Ljubljane.

Najboljši igralec: Jože Pucelj, ŠKD Breže.
Najboljši strelca: Tadej Zbačnik, ŠKD Breže.
Najboljši vratar: Blaž Mohar, Dnevni bar pri Birtku.

LAS

Lokalna Akcijska Skupina
za preprečevanje uporabe prepovedanih drog

- **Imate težave z drogami?**
- **Bi radi pomagali prijatelju iz njegovih stisk?**
- **Ste mati ali oče mladostnika, ki ga ne razumete več?**

PONUJAMO VAM ROKO V POMOČ

Pokličite nas na telefon:

031/490 401,

vsak delavnik,
od 17. do 18. ure.

ZAHETVNA POT: Pot vodi preko zahtevnejših odsekov, težjih mest, pri kjer si zaradi varnosti pomagamo z rokami. Morebitne varovalne naprave (klini, žične vrvi...) so namenjene planinčevi varnosti in niso nujne za premagovanje težjih mest. Na planinskih zemljevidih so takšne poti označene s prekinjeno črto (- - -), lahko pa tudi z drugačno barvo. Primeri: Pot čez Komarčo, Doma na Kališču - Storžič. Vseh takih poti v Sloveniji je 89.

ZELO ZAHETVNA POT: Je plezalna planinska pot, kjer hojo zamenja ali dopolnjuje plezanje. Raba rok pri hoji po taki poti je nujna - pri plezanju tako uporabljamo pravilo treh opornih točk (uporaba rok in noge ali nog in roke). Varovalne naprave omogočajo napredovanje prek težjih mest, sicer bi bilo potrebno varovanje z vrvo. Vse oprinke, stope in žične vrvi vedno preverimo, preden jih obremenimo! Te poti so primerne le za izurjene, dobro telesno pripravljene in opremljene; ni za vrtoglave. Za varnejši vpon na večini tovrstnih poti potrebujemo dodatno tehnično opremo: čelado, plezalni pas ter samovarovalni komplet. V zgodnjem poletju je na posameznih odsekih obvezna uporaba cepina in derez. Priporočljivo je, da se na zelo zahtevno pot odpravimo z vodnikom Planinske zveze Slovenije ali gorskim vodnikom. Na planinskih zemljevidih so te poti označene s pikčasto črto (· · ·), lahko pa tudi z drugačno barvo. Primeri: Tominškova pot iz Vrat na Kredarico, Hanzova pot na M. Mojstrovko, Kremzarjeva pot na Kočno. Zelo zahtevnih označenih poti je v Sloveniji 46.

Razvrstitev zelo zahtevnih (plezalnih) poti je Andrej Mašera v svoji knjigi še bolj razdelal (plezalne poti se po težavnosti močno razlikujejo) in jih po zahtevnosti razvrstil takole:

- malo zahtevna (Krainerjeva pot na Pristovski Storžič),
- zmerno zahtevna (Pot čez Prag iz Vrat na Kredarico),
- zahtevna (Pot skozi Turski žleb),
- zelo zahtevna (Pot na Bavški Grintavec s sedla Kanja),
- izjemno zahtevna (Pot življenja na Vevnico).

Naj vas ta razvrstitev ne zavede, kajti še vedno so čisto vse te poti znotraj skupine "zelo zahtevne poti!"

Torej: ko boste izbirali vrh ali primerno pot do vrha, ne pozabite pogledati, kakšne zahtevnosti je, kajti to vam bo bistveno olajšalo odločitev! Pomembno pa je tudi, da bodite sami do sebe pravični: če se še ne čutite dovolj sposobni za zahtevnejše poti, nič hudega, lahkih lepih poti je res veliko - s tem pa boste izboljšali tudi svojo telesno pripravljenost in izurjenost! Tudi skok k Sv. Ani pomaga pri tem!

Želim vam varen korak ter veliko nepozabnih trenutkov, ujetih v sliki neskončnosti!

Zdenka Mihelič

Čeprav je minilo že kar nekaj časa od mojega prihoda iz Združenih držav Amerike, po katerih sem se potepala z Mihom Č., sem se kljub temu odločila zlititi nekaj svojih občutkov na list papirja. Ker list prenese vse, se tudi na moje razmišljanje ni prav nič pritoževal.

Mešanica vsega po malo

Če začnem z dejstvom, da se je po terorističnih napadih na Ameriko v tej deželi marsikaj spremenilo, nam kljub tej spremembi ostaja znano, da je ameriška zemlja tisti del našega planeta, ki bi ji lahko rekli "mešanica vsega po malo". Po svetu vlada prepričanje, da so vsi Američani debeli in jedo le hitro hrano, ki jo vsi poznamo pod zloglasnim imenom fast food (in se sploh ne zavedamo, da živimo v Sloveniji in bi lahko pogosteje uporabljali slovenski izraz!). Glede debelosti bi želela napisati takole: "Izjeme, ki jih je kar nekaj, potrjujejo pravilo." Mojo pozornost je pritegnil njihov odnos do hrane. Osebnost me je zelo šokiralo, ko sem videla poln krožnik hrane, ki je letel naravnost v lijak in to takšen, ki zmelje hrano in se potem ta nalaga v skupnem zbirališču. Pri nas se to uporablja šele v novejšem času. Dejstvu, da debelost nastane zaradi nezdrave hrane, moram pripisati tudi znanstveni dokaz, da je zelo velik povod za debelost "kdaj in kje" zaužiješ to preobilno hrano. Američani na to niso posebej pozorni. Vsakodnevne večerje, preobilne seveda, te kaj hitro pripeljejo do preobilne debelosti.

Vse za TV in računalnik!

Tudi nekaj razvajenih malčkov sem imela priložnost поблиže spoznati. Zopet šok. Majhna sobica, v kateri ne veš, kaj kam spada. Čigavo je kaj in predvsem vprašanje, kolikokrat je malček to igračo sploh prijel v roke. Žalostno je tudi to, da so vsi ti otroci zaljubljeni v računalnike in televizijo. Prav presenečena sem bila ob besedah desetletnega dečka, ki je dejal takole: "Mami, letošnja 2 počitniška meseca bom preživel kot 'coach potato,'" kar po naše pomeni, da bo dan za dnem preždel pred televizijskim ekranom. Ni čudno, da mora veliko Američanov obiskovati psihiatra, imeti osebnega trenerja ali celo oditi v bolnišnice, ki so namenjene ljudem s takimi težavami.

Starost je lahko tudi lepa

Pa naj nekaj vrstic namenim tudi upokojencem in starejšim ljudem. V Sloveniji mnogi ljudje mislijo, da je za njih ob upokojitvi konec kariere, konec družabnosti in podobno. Pri Američanih pa je to nekoliko drugače. Zelo veliko izmed njih je še bolj aktivnih kot v času kariere. V spominu mi je najbolj ostala 84-letna gospa, ki je pred leti izgubila soproga, in si sedaj svoj čas zapolni takole: Preselila se je v dom upokojencev, v katerem živijo starejši, ki se lahko sami oskrbujejo. (Na

našo žalost pri nas takšno ustanovo najdeš zelo težko.) Gospa je zelo aktivna, saj redno karta, hodi na različne plesse, se dobiva s sinom na kosilu in obiskuje prijatelje. Od vsega tega pa me je najbolj presenetilo, da vsako leto odide na počitnice v Arizono, ki je približno 1000 km stran. Poudarjam, da sama vozi avto. Način življenja mlajših upokojencev je nekako podoben našemu. Nekateri so bolj, drugi manj aktivni. Večina jih svoj prosti čas porabi za razna potovanja, ki so zelo velikokrat usmerjena v Evropo. Prav čudno se jim zdi, če rečeš, da nisi še nikoli obiskal Francije. Njim se zdi razdalja podobna nekajurni vožnji po avtocesti in že se pred teboj razprostre Pariz. Njihov življenjski vsakdan je namreč poln dolgih voženj v službo ali po drugih opravkih.

Kariera, dom, družina

Pa naj nekaj besed namenim tudi obdobju življenja, ki ga Američani namenijo karieri. Javnomenjska raziskava bi pokazala, da Američani cel božji dan preždiijo na delovnem

kaj od tega narediš narobe, lahko v hipu in nevede ogroziš učenčeva narodnostna in druga čustva in zna se zgoditi, da se boš zaradi tega moral zagovarjati na sodišču.

Nikoli tujec med tujci

Ko ravno omenjamo narodnostna čustva, mi je bil zelo všeč njihov odnos do tujcev. V bistvu tam sploh nisi tujec. Nekateri so se bolj drugi manj zliili z družbo, vendar je tam tujec ali domačin lahko vsak. Domorodni Indijanci so vse redkeje opazni v tej gmoti in to se kaže tudi v ljubeznih. Ljubezni se ne da upreti, pa ne glede na to, ali so dekletovi starši indijanskega, fantovi pa mehiškega porekla. Kemija pri tej zadevi prevlada. Velikokrat se še v sodobnem času zgodi, da starši oporekajo taki zvezi, vendar jim zelo redko uspe prepričati sodobne otroke k razdoru take ljubezni.

Če želite tudi vi nekega dne obiskati Ameriko, ki je nekoč veljala za deželo prihodnosti, danes pa si tega ne bi upala trdit, vas vseeno lahko navdušim z dejstvom, da boste skoraj povsod dobrodošli, ne glede na to, ali ste študent, bogat poslovnež ali čisto preprost kmetovalec. Sprejeli vas bodo povsod; ni pomembno ali živijo v avtomodu, prelepi velikanski hiši ali v čisto navadnem stanovanju.

mestu. Bolj seznanjeni pa bi dejali, da je sistem zelo podoben evropskemu, in sicer osemurni delavnik s pol- ali enournim odmorom za malico. Do takšnih in drugačnih karier jih privede seveda šolski sistem. Z enim stavkom povedano: veliko lažje kot pri nas. Med mojim bivanjem v Ameriki mi je bilo dano, da sem kar en mesec bivala pri upokojeni profesorici. Po njenih pričevanjih lahko potolažim slovenske profesorje, da je pri nas odnos učenec - profesor odličen. Zaradi te ogromne mešanice ljudi moraš kot profesor zelo zelo paziti, kaj boš komu rekel, kako ga boš živlel in kakšno vprašanje mu boš zastavil. Če

Svoje pisanje sem začela z mislijo na narod, ki sem ga poimenovala "mešanica vsega po malo", pa naj tako tudi zaključim. Naši pradedje so se selili v Ameriko tako rekoč s trebuhom za kruhom, ali z drugimi besedami povedano: vodila jih je neskončna želja po boljšem življenju. Vsi ti pogumni ljudje so ustvarili Ameriko in ji dali pečat, katerega majhen košček pripada vsakomur, tako meni kot tudi tebi.

Maruša Prelesnik

RAZVOJ ŠOLSTVA V RIBNICI V LETIH 1941 DO 1974

Piše: mag. BRANE KOZINA

Stanje na področju šolstva v Ribnici 15. oktobra 1945

Obe osnovni šoli (deška in dekliška) sta združeni pod enotnim vodstvom. Skupaj je vpisanih v šolo 553 otrok, ki jih poučuje 7 učiteljic in en učitelj. Šolsko poslopje je v fazi obnove, v decembru se predvideva vselitev v adaptirane prostore. Šola razpolaga z malo učilni, inventarja skoraj ni. Otroci imajo slabo podlago, po osvoboditvi se je glede vpisa gledalo le na starost, ne na znanje. Manj nadarjeni učenci težko dojemajo snov.

Odprtje nove šole je bilo 5. decembra 1945.

Proslava za OŠ in nižjo gimnazijo, ki je v zgradbi zasedla 4 prostore, je bila skupna.

Pouk se je začel naslednji dan. Zaradi pomanjkanja prostora je bila ena učilnica še v hiši trgovca Radoniča. Šola je imela 12 oddelkov in 16 učiteljev. Šolski upravitelj je bil Ladislav Furlani, učitelji pa: Krista Kmet, Pavla Kos, Anka Debeljak, Janez Debeljak (bol. dopust), Slavka Zupanec, Vida Špan, Karolina Kersnič (tečajni), Marica Mohorič, Štefanija Arko, Branislava Gojkovič, Franja Fric, Marija Oražem, Ana Vanič, Ljudmila Bregar, Mara Lovšin.

Med letom je prišlo do precejšnjih kadrovskih sprememb (novi dekreti za premestitve, upokojitve...). Šolski upravitelj Furlani je bil premeščen v Kočevje, njegovo mesto je prevzela Gojkovičeva, v maju pa učiteljica Pavla Kos. Upokojila se je Stanislava Zupanc, v Maribor pa je bila premeščena Vida Špan.

Skupaj je bilo vpisanih 582 učencev, 306 dečkov in 276 deklic. Učni uspeh prve povojne generacije je bil zadovoljiv. Vzroke gre iskati predvsem v slabi učni podlagi učencev, nekateri učenci so bili zaradi starosti premeščeni v višje razrede, a snovi niso obvladali. Pozimi veliko otrok zaradi pomanjkanja obleke in čevljev ni obiskovalo pouka. V glavnem pa se je vsem učencem poznala delna ali popolna prekinitve pouka v času vojne.

Na šoli je bila ustanovljena močna pionirska organizacija (skupaj 540 članov). Udeleževali so se predvsem udarniških akcij pri obnovi porušene Ribnice, sodelovali pri raznih prireditvah, ustanovljen je bil pionirski pevski zbor, sodelovali so pri pogozdovanju in v tednu fizikulture.

Šola je uspešno sodelovala pri organizaciji različnih proslav (Prešernov dan, obletnica ustanovitve OF, 1. maj - praznik dela, 9. maj - praznik zmage, Titov rojstni dan...).

Konec novembra je Ribnica sprejela 39 'Bosancev' (27 dečkov in 12 deklic), v starosti od 5 do 14 let, ki so bili razmeščeni pri družinah v Ribnici in okoliških vaseh. Otroci so se spomlad sicer v glavnem vrnili domov, tisti, ki niso imeli staršev, pa so ostali tu. Posledica tega je bila, da je bil ustanovljen posebni razred za "Bosance", ki ga je poučevala Anka Debeljak.

Zdravstveno stanje učencev je bilo 'zadovoljivo' razen primerov mumps, garj in ošpic. Šola je prejela v šolskem letu od Rdečega križa 12 kg sladkorja, 10 parov nogavic, 30 parov čevljev in 10 m blaga. Vse je bilo razdeljeno "najpotrebnejšim".

Zaradi pomanjkanja šolskih beril sta kot pomoč pri pouku služila 'Ciciban' na nižji in 'Pionir' na višji stopnji.

Zaključna proslava je bila skupna za osnovno šolo in nižjo gimnazijo v Fizikulturnem domu. Najboljša učenka na šoli je bila Ana Kozina. V dar je prejela knjigo.

Šolsko leto 1946/47

je bilo po vojni prvo, ko je bil vsaj za silo omogočen normalen učni proces. Vsaj za silo so bila adaptirana šolska poslopja, natisnjenih je bilo vsaj za tedanje razmere kar nekaj šolskih učbenikov, ki so 'nadomestili neustrezne' iz obdobja pred letom

popoldan.

Skupaj je bilo vpisanih 507 učencev, od tega 267 dečkov in 240 deklet. K temu pa je potrebno prišteti še 55 ponavljalcev, ki pa jih je statistika vodila v 'posebnem stolpcu'. Prvi razred sta sestavljala dva oddelka, drugega trije, tretjega dva, četrtega trije, petega dva ter šestega in sedmega po en oddelk. Število učencev po razredih je bilo zelo različno. Tako je bilo v sedmem razredu skupaj le osem učencev, medtem ko so jih imeli oddelki drugih in tretjih razredov od 42 do 48.

Na OŠ je v tem letu poučevalo skupaj 14 učiteljev. Šolski upravitelj je postal Janez Knol.

Vse proslave so se organizirale skupaj z nižjo gimnazijo. Zaradi pomanjkanja časa in še vedno velikih razlik v znanju snovi so bili šolski izleti zelo omejeni - le na širše območje Ribnice.

Prvič je v Ribnico prišla tudi potujoča knjižnica, ki je bila zelo lepo sprejeta. Predstavljene so bile že knjige, ki so bile izdane po osvoboditvi.

Tudi v tem letu so bile proslave (osvoboditev Beograda, Prešernov dan...). Tudi na ribniški šoli je bila ustanovljena šolska zadruga, vendar je bila kmalu ukinjena (po nalogu Ministrstva za prosveto).

V šolskem letu 1947/48,

ki se je pričelo s šolsko proslavo, je bilo vpisanih 525 učencev; 297 dečkov in 228 deklic. Ponovno so se pokazale velike razlike v številu učencev. V sedmem razredu sta bila npr. le dva, medtem ko se

ŠOLSTVO V RIBNICI V LETIH 1945 DO 1947

II. del

1945. Pomanjkanje učiteljev so kar nekaj povojnih let skušali nadomestiti z učitelji tečajniki, ki so se izšolali na kratkih tečajih, kjer pa so v glavnem največ pozornosti namenili ideološkim problemom.

Dne 11. junija je bil sprejet zakon o obveznem sedemletnem šolanju. V jugoslovanskem okviru je bilo to nekaj popolnoma novega. Ta reforma je slovenskim šolam več škodovala kot koristila, kajti nekritično prenašanje zgledov z vzhoda in popolna centralizacija vplivali na spremembo učnega načrta in sta zavirali pobude pedagoških delavcev. Pouk tradicionalnih zahodnih jezikov je zamenjala ruščina.

Čeprav se je šol. leto pričelo 1. septembra, pa je bil čas do pouka, ki se je začel v ponedeljek, 16. septembra, namenjen vpisu učencev, pripravi na pouk, konferencam...

Tudi to šolsko leto si je OŠ delila prostore z nižjo gimnazijo; obe sta imeli po štiri prostore, OŠ pa še en razred pri Radoniču. Skupaj je s poukom začelo 12 oddelkov, od prvega do petega razreda, šesti in sedmi razred pa sta zaradi pomanjkanja prostorov začela s poukom šele v drugem polletju, ko je nižja gimnazija izpraznila dva razreda in se vselila v novo stavbo. Pouk je potekal dopoldan in

je število v prvih petih razredih gibalo med 88 (5. razred) in 119 (1.in 3. razred).

Prišlo je do nekaterih personalnih sprememb (premetitve, upokojitve, novi nastopi... Med drugimi v tem šolskem letu nastopi službo učiteljska pripravnica Milena Borovec). Šolski upravitelj ostane Janez Knol.

Dne 5. oktobra je bil v Ribnici okrajni festival dela, kjer je pri organizaciji veliko sodelovala tudi šola. Pripravljena je bila razstava, ki je prikazovala povojne uspehe v industriji, obrti, kmetijstvu... Sledil je fizikulturni razvoj. Nastopili so pevski zbori, folklorne skupine...

Na šoli je bil trimesečni tečaj za trgovske pomočnike. Udeležilo se ga je 60 tečajnikov.

Spomladi se je začela obnova zunanosti šole (fasada) ter urejanja okolice, kupljene so bile tri šolske table, nove klopi in stoli, popravili so stranišča.

Konec šol. leta 1947/48 je šola štela 503 učence, od katerih je bilo 389 pozitivnih, trije so bili neo-cenjeni, kar 111 učencev pa ni izdelalo razreda (skoraj 1/4, ali 22,45%).

Nadaljevanje prihodnjič

